

Orman ve Av

- ◆ TOD TSM Konseri ile "Yaza Merhaba" Dedi
- ◆ Fidanlar Minik Ellere Hayat Bulacak
- ◆ 'Hava Ana' ve diğeri ne istiyor?

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TARAFINDAN İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR.

Yıl: 2015 | Mayıs - Haziran | Sayı: 3 | Cilt: 93 |
ISSN 1302-040X

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ ADINA

SAHİBİ

GENEL BAŞKAN
Fevzi KALELİ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Nihat ÖZ

EDİTÖR

Prof. Dr. Sezgin ÖZDEN
ozden@karatekin.edu.tr

YAYIN KURULU

Prof. Dr. İsmet DAŞDEMİR
Prof. Dr. Oktay YILDIZ
Doç. Dr. Cihan ERDÖNMEZ
Yrd. Doç. Dr. Nimet VELİOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Ufuk COŞGUN
Dr. Erdal ÖZÜDOĞRU
Bilgilendirmek amacıyla üyelerimize
ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ:

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TUNA CAD. NO: 5 06410 KIZILAY/ANKARA

TEL-FAKS
0312 433 84 13

www.ormancilardernegi.org

ormancilarder@ttmail.com

BASKI

DÖNMEZ OFSET

GRAFİK TASARIM

Güngör GENÇ

KAPAK FOTOĞRAFLARI

Bülent BOZ

İçindekiler

İçindekiler	
Editörden	1
Başyazı	2
Siyasi Partiler, Ormanlarımız ve Ormancılığımız	4
TOD TSM Konseri İle “Yaza Merhaba” Dedi	6
Bir Sempozyumun Düşündürdükleri Dünya Ahşap Günü ve Türkiye Ormancılar Derneği	7
Fidanlar Minik Ellerle Hayat Bulacak Türkiye Ziraatçılar Derneği Kuruluşu’nun 66. Yılına Törenle Kutladı	11
50. Mezuniyet Yılı	13
Düzce Samandere’de Orman İşçiliği Şehitleri Anıtını Ziyaret	15
TOD Ekoturizm Grubu Ensev Vakfı İşbirliği İle Engelli Çocuklarla Eymir Gölü Etkinliği	18
Ormancılıkta Değişik Amaçlarla Kullanılan Patikalar	23
2015 Bütçesi ve Ormanlarımız Başkanlık Sistemi	30
Kır baykuşu	32
“ANIT ÇINAR GAZETECİ” Cüneyt ARCAYÜREK Uğurlandı	33
Orman’a Ağıt	37
Turkish Journal of Forestry yayında	38
TOD Eskişehir Temsilciliği Etkinlikleri	39
‘Havva Ana’ ve diğerleri ne istiyor?	40
Sulhi Şatiroğlu’nun Uğurlanışı	42
Sonsuzluğa Uğurladıklarımız	44
	49

Editörden

Prof. Dr. Sezgin ÖZDEN

Havaların ısınmasıyla birlikte orman yangını haberleri kamuoyunun gündemini meşgul etmeye başladı. Alışageldiğimiz “Ciğerimiz Yanıyor” benzeri beylik manşetleri kanıksadık artık. Özellikle Akdeniz bölgesinin kızılçam ormanlarında yangınları sıfıra indirmenin pratikte bir yolu yoktur. Çünkü yangın kızılçam ekosisteminin doğasında var. Hatta yangının kızılçamın doğal gençleşmesi için elzem olduğunu iddia ediyor bilim insanları. Yangını hızlı ve yayılmadan söndürmek ne kadar önemliyse yangının oluşacağı koşulları ortadan kaldırmak daha da önemlidir. Teşkilatımız genellikle yangın sonrasına odaklandığı için yangınlar bundan sonra da olacaktır, biz de “çok hızlı söndürmekle” övünüp duracağız.

Hâlbuki yangının çıkmasına neden olan bazı koşulları denetim altında tutmak daha az masraflı ve etkin bir yoldur. Ülkemizde orman yangınlarının çok büyük bir çoğunluğunun nedeni insan faaliyetleridir. Doğal yangınlar yok denecek kadar azdır ve kabulümüzdür. İnsan kaynaklı yangınların kontrol altına alınması mümkündür. Sağlam bir halkla ilişkiler ve eğitim çalışmasıyla bu yapılabilir. Orman yangını çıkaran şahıslarla yaptığımız görüşmelerde bir çok konuda ne kadar bilgisiz oldukları açığa çıkmıştır (Bakınız, Özden, S., Kılıç, H., Ünal, H.E., Birben, Ü., 2012. Orman Yangını İnsan İlişkisi, Türkiye Ormancılar Derneği Yayını, 68 s., ISBN 978-9944-0048-7-9, Ankara).

Ancak, teşkilatımızın halkla ilişkiler çalışmasından anladığı “adını dağlara yazdım yârim” misali orman örtüsünü yok edip, koca koca OGM yazmak olduğu için; yakın gelecekte de pek bir şey değişmeyeceğini söylemek için kâhin olmaya gerek yok. Dilimizde tüy bitti ama biz yine de bir kez daha söyleyelim: Ormancılık örgütümüz mutlaka profesyonel bir halkla ilişkiler birimi oluşturmalı, içinde halkla ilişkiler uzmanı, sosyolog, antropolog, halkla ilişkiler konusunda yüksek lisans ya da doktora yapmış ormancıların olduğu! Hatta kapatılan ORKÖY Genel Müdürlüğü yerine Orman Toplum İlişkileri Genel Müdürlüğü kurulmalıdır. Çünkü günümüzde ormanların tek ilgi alanı orman köylüsü değildir. Ondan daha da fazla kentlidir, kentte yaşayan insanlardır.

Tüm üyelerimizin geçmiş bayramını kutlar saygılar sunarım.

Başyazı

Türkiye ormanları ve ormancılığı için orman yangınlarının olumsuz etkileri, geçmişte olduğu gibi günümüzde de görülmektedir. Ülkemizin Akdeniz gibi önemli bir yangın kuşağında bulunması ve bilinçsizlik, orman yangınları için çok uygun bir ortam oluşturmaktadır. Ancak, alınacak önlemlerle hem yangın sayısını ve hem de yanan alan miktarını azaltmak mümkündür.

Çok yönlü özellikleri nedeniyle, ormanlar özenle korunmalıdır. Unutulmamalıdır ki, Türkiye’de ormanların devamlılığını tehlikeye sokan etkenlerden biri olan yangınlar, ülke insanının da geleceğini tehdit etmektedir.

Orman Genel Müdürlüğü’nün kayıtlarına göre; Ülkemizde 1997-2012 yılları arasında meydana gelen orman yangınlarının çıkış sebeplerinin sayısal ve alan olarak dağılımına bakıldığında,

- 17.772 adet yangında 103.389 hektarlık alan (**% 70,5**) **ihmal ve dikkatsizlikten** (anız, çöplük, avcılık, çoban.ateşi, sigara, piknik, diğer),
- 3.737 adet yangında 16.205 hektarlık alan (**% 11**) **kasten** (terör, kundaklama, açma),
- 3.407 adet yangında 4.353 hektarlık alan (**% 3**) **doğal nedenlerden** (yıldırım vb.)
- 7.406 adet yangında 21.162 hektarlık alan (**% 15,5**)

Yangınlar, dünya genelinde her yıl milyonlarca hektar orman alanını yok eden, ormanın birçok fonksiyonunun yok olmasına neden olan, hatta can ve mal kayıplarına neden olan önemli bir tehdittir.

İnsanoğlunun faaliyetlerinden kaynaklanan iklimsel değişiklikler, dünya nüfusundaki hızlı artış ve ormanlar üzerindeki hatalı uygulamalar, önümüzdeki yıllarda da orman yangınlarının devam edeceği ve dünya için ciddi problem olacağını göstermektedir.

Ormanın kendine düşen görevleri yerine getirebilmesi onun devamlı olarak **biyotik ve abiyotik zararlılardan** korunmasına bağlıdır. Ormana zarar veren abiyotik faktörler arasında önemli bir yeri olan yangın, Türkiye’de de ormanların devamlılığını tehdit eden etkenlerden biridir.

Yangın sezonu veya yangın mevsimi yangınların çıktığı, yayıldığı, yangın koruma ve organizasyonuna yeter derecede zarar yaptığı yılın bir dönemi veya dönemleri olarak tanımlanmaktadır.

İklim ve yanıcı maddelerin Türkiye’nin değişik yörelerinde ve yıllarda farklılıklar göstermesi nedeniyle, çeşitli yöreleri kapsayan bir yangın sezonu listesi yapmak olanaksızdır. Bu nedenle yangın önleme tedbirlerinin yılın büyük bölümünü kapsamaması gerekir.

Özellikle, orman yangınlarının çıkmasında en uygun koşullara sahip Akdeniz ikliminin etkili olduğu Türkiye’nin önemli bir bölümü, bu afetin sürekli etkisi altında bulunmaktadır.

Resmi rakamlara göre **21.7 milyon hektar** olan Türkiye ormanlarının coğrafi dağılışı incelendiğinde, orman alanımızın önemli bir kısmı, daha uygun koşullara sahip kıyı bölgelerimizde toplanmış olduğu görülmektedir. Türkiye ormanlarının **% 60 kadarı kıyı bölgelerimizde** yer almaktadır. **Ege ve Akdeniz bölgelerinde bu oran %35 civarındadır.** Ege ve Akdeniz bölgelerinde çoğunluğu ibrelili olan ağaç türleri aynı zamanda yangına da hassastır. Kurak ve sıcak geçen dönemlerde orman yangını çıkma olasılığı yüksektir.

faili meçhul ve bilinmeyen
nedenlerden olmak üzere

16 yılda Toplam, 32.519 adet yangında, 146.724 hektar orman alanının tahrip olduğu görülmektedir. Her yıl ortalama 2.032 adet yangın olmakta ve 9.170 hektar orman alanı yok olmaktadır.

Bu verilerden anlaşılacağı üzere ülkemizdeki orman yangınlarının esas nedeninin **insan kaynaklı (yaklaşık %97) olduğu** görülmektedir. Teknik kapasite, bilgi ve deneyimin yanında, hedef kitlelere verilmesi gereken eğitim, tanıtım ve bilgilendirmenin ne kadar önemli olduğu bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizde insanların ormanda yaptığı zararlar arasında orman yangınlarının yanında, insanların hayvanlarını ormanda otlatması, açmacılık, kaçakçılık, ortam kirlenmesi vb. hususlar da mevcuttur.

Bütün bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere Türkiye’de orman yangınlarını çıkaran ana kaynağın «insan» olduğu görülmektedir.

Bu nedenlerle;

- Yangınla mücadele, bilgi, birikim ve deneyim isteyen bir konudur. **Yangın sorumlusu ya da yangın amiri konunun uzmanı olmalı, uzun süre bu görevde kalmalıdır.**
- Yangınla mücadelede **en önemli husus erken müdahaledir.** Bu nedenle ilk müdahalede **yangın söndürme helikopterlerinin** önemi büyüktür. Yangına en hızlı şekilde müdahale edecek söndürme ve personel taşıyıcı ekip ve ekipmanların takviye edilmesi gerekir.
- Yangınla mücadelede **siyasi polemikler bir kenara bırakılarak, öncelik yangın çıkma olasılığının azaltılması için uzman elemanlar yetiştirilmesi ve görevlendirilmesi** konularına verilmelidir.
- Ülkemizde orman yangınları ile mücadele, yangın çıktıktan sonra söndürmeye ve en az maddi hasarla yangını bertaraf etmeye yönelik tedbirler içermektedir.
- Uzman elemanlar yetiştirilmesi ve görevlendirilmesi yanında, **yangına dirençli orman yapıları oluşturulmalı, yangını önleme ve söndürmeye yönelik araştırma birimleri kurulmalı,** böylece elde edilecek bilgilerin uygulayıcılara aktarılması sağlanmalıdır.
- Taşra teşkilatındaki, özellikle teknik personel eksikliği giderilmeli, görev alanı ve sorumlulukları yeniden belirlenmelidir.

- Ormanların korunması için oluşturulan **orman muhafaza memurluğu sisteminden vazgeçmeden,** yeniden yapılandırılmalıdır.
- Ancak şu konuya da değinmek gerekir. Son yıllarda orman yangınlarının söndürülmesi çalışmalarında istihdam edilen işçiler hizmet alımı şeklinde temin edilmektedir. Bu da orman köylüsü ile orman teşkilatı arasındaki bağın kopmasına ve orman köylüsünün yangınlara eskiden olduğu gibi cansiperane bir şekilde müdahale etmemesine sebebiyet vermektedir. **Yangına müdahale ve söndürme birimlerine alınan personelin hizmet alımı yöntemi ile değil orman köylülerinden alınarak temin edilmesi** gerekir

Türkiye’nin bulunduğu coğrafi konumda orman yangınları tamamen önlenemese de, ülke nüfusunun bilinçlendirilmesi ve alınacak önlemlerle orman yangınlarını ve olumsuz sonuçlarını, en aza indirmek Ülkemizin geleceği ve sürdürülebilir ormancılık faaliyetleri açısından son derece önemlidir.

**TÜRKİYE ORMANCILAR
DERNEĞİ
YÖNETİM KURULU**

Siyasi Partiler, Ormanlarımız Ve Ormancılığımız

TOD Batı Akdeniz Şubesi tarafından düzenlenen “**Siyasi Partiler, Ormanlarımız veOrmancılığımız**” konulu panel 16 Mayıs 2015 tarihinde Konyaaltı Belediyesi Feslikan Salonunda gerçekleştirilmiştir.

Konferansa çeşitli sivil toplum örgütleri ve meslektaşlarımız yanı

sıra siyasi parti temsilcilerinden de katılım sağlanmıştır.

TOD Batı Akdeniz Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Akın MIZRAKLI ve TOD II. Başkanı Nihat ÖZ’ün açılış ve sunuş konuşmalarının ardından konuklar arasında yer alan CHP’yi temsilen Antalya milletvekili adayı Devrim KÖK

partisinin konuya ilişkin görüşlerini sunmuştur. HDP'ni temsilen Eş Genel Başkan Yardımcısı ve Antalya milletvekili aday Saruhan OLUÇ partisinin görüşlerini dile getirmiştir.

Konferansın düzenleme ve yürütme kurulu başkanlığı (TOD Batı Akdeniz Şube Yönetimi ile birlikte) ile konferans moderatörlüğü (toplantı yöneticiliğini) Karabük Üniversitesi Orman Fakültesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Ufuk COŞGUN tarafından gerçekleştirilmiştir.

Konferansa konuşmacı olarak Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Erdoğan ATMIŞ ile Orman Yüksek Mühendisi, MPM Uzmanı Doç. Dr. Yücel ÇAĞLAR katılmışlardır.

Prof. Dr. Erdoğan ATMIŞ 2002, 2007 ve 2011 genel seçimlerinde siyasi partilerin ormanlara ve ormancılığa bakışlarını irdelemiştir. Siyasal partilerin, orman ve toplum ilişkilerini sadece orman köylüsünün kalkındırılması düzeyinde ele aldıklarını, geçmişte uygulanan ormancılık politikalarının yeterince değerlendirilmediğini, ormana gereken değerin verilmediğini ve ormancılık hakkında tutarlı politikalar oluşturamadıklarını, siyasal partilerin ormancılık

politikalarını orta ve uzun vadeli planlara dayandırmaları, AR-GE birimleri, üniversiteler ve sivi toplum örgütlerinden destek almaları gerektiğini belirtmiştir.

Doç. Dr. Yücel ÇAĞLAR ise 2015 genel seçimleri bazında siyasi partilerin ormanlara ve ormancılığa bakışları ile ormancılık politikası açısından toplumsal yapıyı değerlendirmiştir. “Orman” sayılan yerlerin, orman ekosistemleriyle ilgili her türlü kararın alınıp uygulandığı bir uğraşı alanı olan ormancılığın tartışma dışı tutulduğunu, oysa ormancılıkta da ekolojik, ekonomik, teknik

ve teknolojik, ekonomi politik, toplumsal ve kültürel boyutları olan kararlar alınmakta, planlar hazırlanmakta ve uygulanmakta olduğunu, dolayısıyla, ormancılığın özellikle ülkemizde, siyasi etkileri olan, siyasal kararlardan etkilenen, seçim bildirgelerinde “ormanlara” indirgenmiş popülist yaklaşımlar ve söylemlere değil ormancılık alanında ne yapacaklarına bakılması gerektiğini belirtmişlerdir.

TOD TSM Konseri İle “Yaza Merhaba” Dedi

DERNEĞİMİZ BÜNYESİNDE, TRT ANKARA RADYOSU SES SANATÇISI NURTEN DEMİRKOL'UN YÖNETTİĞİ, *TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ BÜYÜLÜ NAĞMELELER KOROSU* TARAFINDAN “YAZA MERHABA – TÜRK SANAT MUSİKİSİ DİNLETİSİ” 22 MAYIS 2015 GÜNÜ ANKARA – ULUS'TA DEVLET TİYATROLARI BİNASINDAKİ KÜÇÜK TİYATRODA GERÇEKLEŞTİRİLDİ. BÖYLELİKLE, 8 AYLIK BİR ÇALIŞMA SONUCUNDA 60 KİŞİNİN ÜZERİNDE OLAN İKİ AYRI GRUBUN EĞİTİM GÖRDÜĞÜ VE KORİST OLDUĞU 2014-2015 SEZONUNA SON VERİLMİŞ OLDU.

Derneğimiz II. Başkanı Nihat ÖZ'ün açılış konuşmasını ardından “Yaza merhaba” konseri icra edilmiştir.

Derneğimiz II. Başkanı Nihat ÖZ konuşmasında, TRT'nin yetiştirdiği çok değerli Türk Sanat Müziği Sanatçısı Sayın Nurten DEMİRKOL; ve şahsında tüm koro elemanlarına, saz arkadaşlarına teşekkür ederek çalışmalarında başarılar dilemiş ve Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün “Bir millet sanattan ve sanatkardan mahrumsa tam bir hayata malik olamaz. Böyle bir millet bir ayağı topal, bir kolu çolak, sakat ve alil bir kimse gibidir. Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş olur.” Sözlerini hatırlatarak Türkiye Ormancılar Derneği Yönetim Kurulu adına, konsere gelen

değerli konuklarımıza teşekkür ve saygılarını sunmuştur.

Konserde Türk sanat musikisinin değişik makamlarda 25 eseri koro ve koro eşliğinde solistler tarafından seslendirilmiştir.

Bir Sempozyumun Düşündürdükleri Dünya Ahşap Günü ve Türkiye Ormancılar Derneği

Dr. Nurettin ELBİR
Orman Yüksek Mühendisi

Hepimizin bildiği üzere, ülkemizde 1971 yılından beri, 21 Mart'ta Dünya Ormancılık Günü kutlanmakta ve bu kutlama çeşitli etkinliklerle bir hafta süreyle devam etmektedir.

1971 yılından beri süregelen, 21 Mart Dünya Ormancılık Günü kutlamalarına, Türkiye Ormancılar Derneği de katılarak konferans, sergi, ağaç dikimi ve benzeri değişik etkinlikler düzenliyordu.

sanat yapıtları bu etkinlik süresince halkın ziyaretine sunulmuştur.

22 Mart günü halkın katılımı ile bir bayram havası içinde ağaç dikilerek 23 Mart'ta yabancı ve yerli müzisyenler, ahşap konserleri vermiş ve halk tarafından büyük ilgi ve beğeniyle izlenmiştir.

Ahşap işletmeciliği ile yaratılan sanata ilgi çok büyük olmuş ve bu nedenle Eskişehir'deki Dünya Ağaç Günü kutlamalarında üretilen sanat yapıtları daha sonra İstanbul Şişli'de halkın ziyaretine açılmıştır.

Organizasyonun büyüklüğü ve küresel kapsamını vurgulamak için ahşap işlemeciliğine katılan sanat gruplarına ait bazı verileri kaydetmek istiyorum. Etkinliğe:

- 7 ülkeden 17 yabancı sanatçı ve grup, 10 yerli HALK SANATÇISI
- 20 ülkeden 24 yabancı ve 3 yerli MOBİLYA YAPIMCISI
- 61 ülkeden 73 yabancı ve 20 yerli OYMA SANATÇISI
- 3 ülkeden 6 yabancı ve 4 yerli TORNA SANATÇISI

Ve bu sanat dallarının dışında:

- 16 ülkeden 26 yabancı ve 10 yerli AHŞAP SANATÇISI katılmıştır.

2015 yılında; Türkiye Ormançılar Derneği bir ilke imza atarak; 21 Mart Dünya Ormançılık Günü'nü uluslararası bir kuruluşla birlikte düzenlediği bir sempozyumla simgelemiş ve bu günü (WORLD WOOD DAY) Dünya Ağaç Günü olarak kutlamıştır.

Dünya Ağaç Günü kutlamaları (WWD) 7-27 Mart tarihleri arasında Eskişehir-Odunpazarı'nda yapılmıştır.

Dünya Ağaç Günü (WWD); Türkiye Ormançılar Derneği ve Eskişehir Odunpazarı Belediyesi ile merkezi Amerika'da bulunan Uluslararası Ahşap Kültürü Derneği (International Wood Culture Society-IWCS) tarafından, birlikte tertiplenmiş ve etkinlik Eskişehir Odunpazarı'nda gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası Ahşap Kültürü Derneği (IWCS) Dünya Ağaç Günü kutlamalarını 2013 yılında Tanzanya'da, 2014 yılında Çin Halk Cumhuriyeti'nde düzenlemiş üçüncü etkinlik yılı olarak 2015'te kutlamalar Türkiye'de Eskişehir Odunpazarı'nda yapılmıştır.

Bu etkinliğin Türkiye'de yapılabilmesi hususunda; Türkiye Ormançılar Derneği'nin altı aylık bir süre içindeki etkili ve sürekli çalışmalarının rolü çok büyük olmuştur.

Nitekim Türkiye'de yapılan çalışma toplantılarına IWCS Direktörü Mike WEN Pin Hou ile Genel Sekreter Jingling Su katılmış, Türkiye Ormançılar Derneği II. Başkanı Hüsrev ÖZKARA tarafından, sözleşme birlikte imzalanmıştır.

7-27 Mart tarihlerinde yapılan etkinliklere yurtdışından 93 ülkeden 300'ün üzerinde ve ülkemizden de 50 katılımcının katkılarıyla Dünya Ağaç Günü büyük bir halk kitlesinin katılımıyla kutlanmıştır.

21 Mart günü Odunpazarı Belediyesi kent merkezinde bulunan tarihi Külliye binası içinde yapılan açılışa coşkulu bir katılım olmuş, açılışın ardından 54 ülkeden gelen Ağaç oymacıları, mobilyacı, tornacıları, ahşap halk sanatçılarının işledikleri ahşap eserlerin sergilendiği standlar ziyaret edilmiş ve bu standlardaki bir birinden güzel

III- ORTAK SINIRLAR BAŞLIĞI konusunda

- Francis Gichuhi MBURU tarafından “Okalıptus-Pirinç Agraforestry sistemiyle iklim uygun lif üretimi”
- Weida YIN tarafından “Tarihi ahşap çantı Çin evlerinde büyük hacimli ağaç kullanımı”
- Mehmet YÜKSEL tarafından “Türk Ahşap sanatında gerçek ve imitasyon künde kari teknikleri”

IV-SANAT, MÜZİK, EDEBİYAT VE İNANÇ Konularında

- Aldis PUTEELIS tarafından “İtikat ve inanç ormanları”
- Cevdet SÖĞÜTLÜ tarafından “Türk Ahşap sanatı-Kültürel zenginlik ifadesi”
- Alfred J. ANDREA tarafından “VERMONT’ta yirmibirinci yüzyılda ahşap sanatı”
- Leonid Vladimirovich REZANOV tarafından “Geleneksel Rus Halk sanatında artistik dizayn ahşap ürünler”
- Mohamed HMYENE tarafından “Batı Himalayalarda LADAKH’taki geleneksel binalar”
- Pearl S. SELOMA tarafından “BOTSWANA’da Ağacın toplumda kullanım alanı ve korunma ölçülerine genel bir bakış: Geçmişte ve bugün”

V- Geleneksel Bilgiler ve Modern Pratik konusunda

- Francois TAINTURIER tarafından “Mandalay’da teak, lineage ve oyma sanatı: Myanmar/Burma: Marangozluk ve ahşap oymacılığına sosyo-kültürel bakış”

Bir hafta süren etkinlikte müzik etkinlikleri büyük beğeni toplamış ve müzik etkinliklerine

- 15 ülkeden 4 yabancı ve 5 yerli sanatçı grup katılmıştır. Müzik etkinliklerinde Moğol ve Afrika müzik gruplarının sunumları büyük ilgi çekmiştir.

Ayrıca Dünya Ağaç Günü etkinliklerinin Akademik Sempozyumu önemli ilgi toplamış ve üç gün süren Sempozyum etkinliğine:

- 27 ülkeden 46 yabancı, 15 yerli AKADEMİSYEN ve ARATIRMACI katılmış, sempozyum büyük ilgi ile izlenmiştir.

21-22-23 Mart tarihlerinde devam eden sempozyumda aşağıdaki başlıklar altında tebliğler sunulmuştur.

I-KÜLTÜR VARLIKLARI VE TARİHSEL DEĞERLENDİRME KONUSUNDA:

- El Moussaouili MOHAMMED tarafından “Kültürel mirasta ahşap kullanımı”
- Svetlana Garrievna BATYREVA tarafından “Kalmyk’te geleneksel

ahşap konutlar”

- Visa IMMONEN tarafından “Ahşabın iletişim aracı olarak kullanımı”
- Michael GRABNER tarafından “Unutlan El Sanatı yeteneği- Yeniden nasıl canlanır”

Konulu tebliğler sunulmuştur.

II-Ananevi Birikimler ve Modern Pratik konusunda:

- Bernhard SELINGER tarafından “Ruhani sınır kentlerinde Kore’de Ahşabın kullanımı Enerji, Ananevi Yaşam Stili ve Sanat-Ahşap ve Kültür Kasabası GOSEONG örneği”
- WEN SHAO CHANG tarafından “Ananevi, doğu ve batı halı dokumacılığındaki ortak noktalar”
- Tuula MOILANEN tarafından “Yamazakura Fazileti:Dağkirazı ve Geleneksel Ukio-e sanatının yok oluşu”
- Victor Ajibola Jimoh ADEKUNLE tarafından “Güneybatı Nijerya’nın YARUBA kabilesinde ağaç oyma sanatına kültürel bakış”

- b) Nurettin ELBİR tarafından “Türkiye’de orman köylerinde kadının sosyal-ekonomik ve folklorik yaşamı”
- c) Consuelo Di. HABİTO tarafından “Filipinler’de ahşap oymacılık sanatı deneyiminin karşılıklı olarak coğrafi paylaşımı”

VI-SANAT-MUSİKİ-EDEBİYAT VE DİN Konusunda:

- a) Everardo RAMOS tarafından “Ağaç, sanat, insanlık ve Brezilya’da Halk sanatı”
- b) Olga SEVAN tarafından “Kuzey Rusya’da ahşap evleri boyama sanatı ve ailede ahşap obje”
- c) Eric Appak ASENTE tarafından “Gana-Ashanti bölgesinde bazı rezerv orman alanları ve bu alanların korunması için kurulan kültürel inanç dernekleri”

VII- TARİHTEN YARARLANMA VE KÜLTÜREL DEĞERLER Konularında:

- a) Moaed ALME SELMANİ tarafından “Suriye’de Orman kaynakları ve eski ahşap kültürü”
- b) Jin ZHANG tarafından “Han Dynasty’de ahşap yol ve Çin ahşap köprüsü”
- c) Anila NAEEM tarafından “Geçmiş zamanın ağaç senfonisi, Sind bölgesinde ölüm mirası- Pakistan”

- d) Tiio KIRSIPUU tarafından “Estonya Kültür mirasında ahşabın kullanımı ve çağdaş sanat”

VIII- ULUSLARARASI VE ULUSAL MÜCADELE Konusunda:

- a) Berry GOODELL tarafından “Sürdürülebilir bir cemiyetin inşasında ahşap ve gelişmiş elementlerin kullanımının yayılışı”
- b) Felix REMORO tarafından “FSC sertifikasyonu sürdürülebilirliği genişletme, ahşap kullanımı teşvik”
- c) Mehmet Hakkı ALMA tarafından “Türkiye’de ahşap kültürü-geçmişte-halde ve gelecekte”
- d) Andy BUCHANAN tarafından “Yüksek ahşap binada inşasında, uluslararası gelişmeler”

IX- TEHLİKEDE TÜRLER VE KORUMA İŞLEMLERİ Konusunda:

- a) Ersin YÜCEL tarafından “Biyolojik çeşitlilik ve Eskişehir/ Türkiye”
- b) Xiamoei JIANG tarafından “Çin’de koruma altına alınan türlerin odun vasıflarının tespiti”
- c) Allan David SCHWARZ tarafından “Hindistan cevizi odunu: Geleneksel değerli sert ağaçların tükenmesi, hayati sürdürülebilirlik”
- d) Mechtild MERTZ tarafından “Batı Himalayalar’daki LADAKH’ta geleneksel binalar ve tarihi mabetlerin inşasında kullanılacak ahşabın belirlenmesi” başlıklı otuzyedinci adet tebliğ sunulmuştur.

Sunulan tebliğlerde 9 grup içinde sınıflandırılarak sistematik bir uygulamaya tabi tutulmuştur.

Tebliğler önemli sayılabilecek bir ilgiyle izlenmiş, sunucuların takdimleri sonunda sorularla tartışılarak, bilimsel değerlendirme ile özdeşleştirilmiştir.

Netice olarak; 2015 Dünya Ormancılık Günü, 7-29 Mart tarihleri arasında Eskişehir Odunpazarı’nda düzenlenen Dünya Ahşap Günü (WWD) etkinlikleri ile ULUSLARARASI BİR ETKİNLİK ŞEKLİNDE kutlanmıştır ve bu etkinlikler bir hafta süre ile büyük halk topluluğunun katılımı ile coşkulu bir şekilde devam etmiştir.

Ahşap işleme sanatçılarının yarattığı eserleri izleyen halk topluluğunda Ağaç ve Orman sevgisi gönüllerinde yenilenerek kutlamalar semeresini vermiş, müzik topluluklarının gösteri ve konserleri ile Dünya Ormancılık Günü kutlamaları taçlandırılmıştır.

Ülkemizde ilk olarak uluslararası bir kuruluş ile birlikte 93 ülkenin katılımı ile Dünya Ormancılık Günü’nün kutlanması, Türkiye Ormancılar Derneği’nin gayretli çalışmalarıyla sağlanmıştır. Türkiye Ormancılar Derneği’nin bu başarısı gönülden kutlamayı hak ediyor. Daha başarılı nice günlere.

Fidanlar Minik Ellerle Hayat Bulacak

Türkiye Ormancılar Derneği Kastamonu İl Temsilciliği tarafından düzenlenen etkinlikle Dernek İl Temsilcisi Ercan ŞEN, Üyemiz Hasan BULDU ve Ebru ÖZDEMİR'in katılımıyla fidan dikimi gerçekleştirildi. Yıldız Adnan KONYALI Anaokulu Papatyalar sınıfı Öğretmeni Filiz EMEKSİZ VE Uğur Böcekleri Sınıfı Öğretmeni Mualla ÖZFINDIK'ın sınıflarında eğitim alan 30 çocuk, büyük bir heyecan ve mutluluk içerisinde fidanları diktiler. Çocukların ağaçları, ormanları sevmeleri ve korumaları konusunda bilgiler verildi. Etkinlik sonunda miniklere küçük hediyeler dağıtıldı.

Türkiye Ziraatçılar Derneği Kuruluşu'nun 66. Yılı'nı Törenle Kutladı.

İyigün PULAT

Dernek Genel Merkezi'nin çağrısı ile 23 Haziran 2015 günü saat 13:30'da GÜR Kent Otel Sıhhiye Ankara'da buluşan katılımcılar duyarlı anlar yaşadı.

Saygı duruşu ve "İstiklal Marşı" ile başlayan kutlamada ilk konuşmacı olan Dernek Başkanı İbrahim YETKİN uzun süredir başkanlığını yaptığı Derneğin etkinlikleri ve Türkiye tarımsal yapısına olan olumlu üretken katkılarını kısaca sundu.

Ülke düzeyinde 16 bin üyesi olan Derneğin üyelerinin Teknisyen, Mühendis, ve çiftçilerden oluştuğunu, uğraşlarda destekleri üretici ve tüketiciden aldıklarını belirtti.

Başkan sunumunu kısa keserek Tarım Bakanı Mehdi EKER'e onursal sunumu için çağrıda bulundu.

Mehdi EKER; Derneğimiz 66. Yılı'nı doldurdu. Bu kuruluş olarak önemli süre. Derneğimizin ülke tarımına önemli katkıları oldu. Daha da olacak. O bir "Anıt Çınar" olacak diye söze başladı. Derneğimiz tarımsal ortamın ve üretimin omurgası olmuştur dedi. Mehdi EKER son on yıllık Tarım Bakanı olarak ülke tarım kesiminde verilen hizmetleri uzun süreli olarak sundu.

Mehdi EKER'in ayrılmasında sonra Dernek Yönetiminin programa aldığı ödül törenine geçildi. Çok sayılı ödül töreni uzun sürede tamamlandı.

Kuruluşun nice yıllar olumlu çalışmalar yapması diledi.

25.06.2015

50. Mezuniyet Yılımız

Hasan İKİZER

hasan_ikizer@hotmail.com

İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nden 50. mezuniyet yılı dolayısıyla Genel Sekreterlikten tarafımıza verilen bilgide 30 Mayıs Cumartesi günü saat 11.00'da plaket verileceği duyurulmuştu. Biz de dönem, sınıf ve mezuniyet yılı olarak 50. Yılımı dolduran arkadaşlarımıza durumu ilettik.

Cumartesi günü Türkiye'nin değişik yerlerinden gelen meslektaşlarımızla Fakültemizin bahçesinde buluştuk, kaynaştık. Kimi arkadaşlarımız yalnız, bazıları eşleri ile ben de kızım ile birlikte Fakültemize ulaştık. İlk işimiz Fakültemiz Dekanı Sayın Prof.Dr. Ahmet Yeşil'i makamında

ziyaret etmek oldu. Bizleri çok sıcak karşıladı. Çay kahve faslından sonra Fakültelerimizin durumu hakkında geniş ve doyurucu bilgiler verdi. Fakültelerimizin çokluğu nedeniyle bazı bölümlerde öğrenci bulunamadığını dile getirdi. Bizim zamanımızda tek Fakülte Bahçeköy'de vardı. Sonradan Trabzon'da açılmıştı. Ben kendisine Kıbrıs konusunda yazmış olduğum iki kitabım ile Ankara'da Akademi'de yapmış olduğum ormancılık konusunda yüksek lisans tezimi Fakültemiz kütüphanesi için sundum.

Daha sonra Fakültemiz bahçesine

inerek kaydımızı yaptırıldı. Kayıtta konuşma yapıp yapmayacağımızı sordular. Yapmak istediğimizi belirttik. Fakülte Dekanımız Sayın Prof. Dr Ahmet Yeşil, güzel bir açılış konuşması yaptıktan sonra elinden plaketlerimizi aldık. Arkadaşlarımızdan hepimize ayrı ayrı konuşma fırsatı tanındı. Ben Kıbrıs'ta o zamanlar üniversite olmadığı için Kolej'den sonra olgunluk imtihanını vererek (sorular Türkiye'den Milli Eğitim Bakanlığı'ndan gelmişti) Milli Eğitim Bakanlığı'ndan birinci sıradan burs alarak Orman Fakültesi'ne girdiğimizi ifade ederek Milli Eğitim Bakanlığı ile Fakültemiz arasındaki çelişkiyi açık bir şekilde belirttim. Kıbrıs Türk'ü olarak burs aldığım MEB'den Fakültemizde yabancı dilden İngilizce imtihanı yerine bizi Türkçe'den imtihana almışlardı. Hem yazılı hem sözlü olarak daha sonraları mezun olup yüksek lisansımı da bitirdikten sonra TC vatandaşlığına geçmek istediğimde MEB elime verdikleri ve fotoğrafımın yapılandırıldığı belgeyle Ankara Ulus'taki bir ilkokula Türkçe okuyup yazma bilip bilmediğimi saptamak için göndermişlerdi. İlkokul öğretmeni yüzüme hayretle bakınca, ben kendisine evrakımın arkasına Türkçe okuyup yazma bildiğimi yazıp adını soyadını da yazarak imzalamasını rica

etmiştim. Tabi bütün bu badireleri de atlattıktan sonra kısa dönem askerliğimi de Kıbrıs'ta yaparak en sonunda TC vatandaşlığına geçmeyi başarmıştım.

Benim için en büyük sürpriz yanıma gelen Kıbrıs'ın Larnâka İlçesinden Entomoloji Bölümü'nde Doçent Doktor olan Öğretim Üyesi ile tanışmam olmuştu. Bana kartvizitini ve benim de kendisine kartvizitimi verdiğim hemşehrimi Ankara'ya geldiğinde mutlaka görüşelim demiştim. Ancak o karışıklığın içinde kartvizitini düşürüp kaybettiğimi ve bir türlü bulamadığım için çok üzüldüğümü belirtmek isterim.

Havanın da çok güzel olması nedeni ile Fakültemizin bahçesinde Orman Fakülteçiler Günü Yemeğini hep birlikte müzik eşliğinde büyük bir iştahla yedik. Kızım Ayça Fakültemizi çok beğenmiş, durmadan bir çok fotoğraf çekip durdu.

Son olarak Fırat Binası merdivenleri önünde toplu olarak Fakülte Dekanımız Sayın Prof.Dr. Ahmet Yeşil ile fotoğraf çektirip, sarılıp öpüşerek samimi bir şekilde ayrıldık.

Benim için çok değerli bir anı olarak saklayacağım plaketimi yaşamım boyunca yanımdan ayırmayacağım. Daha sonraları kızıma bir anı olarak saklaması için vereceğim. Daha önce de birçok ödül, plaket, madalya ve teşekkür belgesi aldım, ancak bu plaketin benim için çok daha ayrı bir önemi ve yeri olduğunu söylemek isterim. İnşallah önümüzdeki 2016 yılında da Türkiye Ormanlıklar Derneği'nin 50. Yıl plaketini meslektaşlarımızla hep birlikte almamız nasip olur diyelim.

Fakültemiz Dekanlarından ve hocalarımızdan bu gibi etkinliklerin her yıl tekrar edilmesini dilerken, Sayın Prof.Dr. Ahmet Yeşil beyefendiye de bize göstermiş olduğu sıcak ilgi ve yakınlığı dolayısıyla tekrar teşekkürlerimizi ve saygılarımızı candan sunmak isterim.

Düzce Samandere'de Orman İşçiliği Şehitleri Anıtını Ziyaret

TOD Bolu Temsilciği adına
Orman Yüksek Mühendisi
Kanber ÖZTOPRAK

Türkiye Ormanlılar Derneğinin Bolu Temsilciliğinin açılışında bir kitap ve davet aldık. Emek. Öğretmen ve yazar Numan Gümüş Derneğimizi ziyaret etti. Bizleri- Köyüne- Düzce Samandere'ye davet etti. Orman işçiliği yaparken iş kazası ile hayatlarını kaybedenler adına köylerinde Türkiye'de ilk orman işçiliği şehitler anıtını 2007 yılında yaptıklarını ifade etti. Samandere'de Orman işletmeciliğinin başladığı 1943 yılından anıt yapımına kadar geçen zaman içinde yol, köprü, ağaç kesimi, sürütme, rampa, atak, yükleme, çekim (nakliye) ve depo teslimi süresince ölenlerin adlarını yer aldığı anıt.

Alo'su çıktı vadiye.

Ben, 1947 yılında ve sonrasında orman mühendisleri ile amenajman yapılırken çalıştım. On beş günde Çiçekli, Yellice sırtlarından Abant sırtlarına kadar indik. Kırk sekizde on altı günde 43 lira ücret verdiler. Üç lira yevmiye deyin... O günlerde iyi para.

1947 de Düzce ile köy altı Şimşirlik arasına ray döşendi dekovil geldi. Düzce merkeze sevkiyat başladı. Köylüler ulaşım için dekovil hattını kullanamadı. Hastalarımız bile sal üstünde indi Düzce'ye.

1962 de hattın sökülmesini istedik. 1963'de söküldü. Düzce'ye bağlandı köyler. Kamyon, traktör çıktı köye ve ormana. Öküz arabasının yerini aldı kamyonlar. Ayağımızda yerden kesildi. Rahatladık.

62 de eski öküz arabası yolu yeni güzergah ile Samandere altından, Bina yanından Madran'a kadar yapıldı. Yaklaşık yedi km. Otuzun üstünde işçi postası ile kazdılar yeni yolu. Dozer yoktu.

S. Tosun; Üretim nasıl yapılıyordu, ağaç kesme motorları ne zaman geldi ormana?

Kemal Gümüş; Kesimler, damgadan sonra nisan mayıs elde balta ve bıçklar haftalarca sürerdi. Kayın göknar bazı seneler yirmi bin metreyi geçerd. Öküzçüler depolara hazirandan güze kadar çekerdi malı. Vadiye dağlara orman altına yeni bir hayat gelirdi. Sıralanırdı tomruk yüklü öküz, manda arabaları. Can bulurdu tozlu yollar.

Motorlu kesim 1965 de başladı. Balta seslerini gaz kokulu motor gürültüleri aldı. Ağaçların burnu gaz kokusu aldı. Canları yandıkça üzölmüşlerdir. Ama kimin umurunda...

Daveti canı gönölden kabul ederek kısa sürede gitmek, görmek, Samandere bölgesinin geçmişinden günümüze yaşamışlıklarını ve değişimlerini de bir köylünün anılarından kaleme almayı düşündük.

2 Haziranda Uğursuyu boyundan güzellikleri doyasıya seyrederek, vadi boyundan deredeki şelalelerin ışıltıları içinden vardık çıktık Samandere'ye.

Bir anlamada Türkiye ormancılığın geçmişine küçük bir anı gezintisi yapmak fırsatı oldu. Orman-köylü-öküz arabası- kamyoncular ile alanda çalışan, emeği geçen, adları unutulmuş Orman teşkilatının değerli bölge şefleri, işletme müdürlerini hatırladık. Andık ve yad ettik.

Bir selam eyledik, tabiat anıtı olan Samandere Çağlayanı başında, Anıt önünde ormana; kayın, göknar, çam, gürgen, akçaağaç, dişbudak ıhlamur, şimşire, bilumum tüm nebata; ormancıya, köylülere ve üvendere yiyen öküzlere, mandalara...

Bir orman köylüsü ile- hayatının 84 yılını köyünde geçirmiş olan bilirkişi KEMAL Gümüş ile nostalji yaptık söylediklerinin ardında...

Söyleşi yapan Y. Or. Müh. Suat Tosun'un kaleminden;

Kendinizi tanıtır mısınız?

Kemal. Gümüş; 1931 Samandere, on bir çocuk, yirmi sekiz torun. Ömrü köyde geçen bir yaşam... Orman ile köylünün- insanın- anıları az çok belleğinde kalan adam. Orman köylüsü, Muhtar, halk adamı...

S. Tosun; Köyünüzde ve bölgenizdeki Orman işletmeciliğini kısaca özetler misiniz?

K. Gümüş; Mehdişbey (Uğur)'dan köye ilk orman yolu 1942-43 yıllarında yaklaşık bin aemele ile kazma kürek, balyoz, dinamit ile dere boyundan yapıldı. Orman tomruk kesimi 1943 yılında başladı. Öküz arabaları - üretimi-nakliye Mehdişbey deposuna çektiler. O yıllarda bölge: Çiçekli- Odayeri (Balıklı), Derdin (Dolay), Samandere bir bölge idi. Bölge Şefleri Beyköy'de, kalır atla gelirlerdi.

Yörenin ilk tarım dışı para kazandı iş orman, yol işçiliği oldu. Cepler az çok para gördü. Kırk yedi yılı başında bizim eve -Baba evi- telefon çektiler. Manyetolu. Medeniyetin ilk

Öküzçüler orman altına sürütme ve rampa teslimine, kamyoncular da depolara;; Şimşirlik, Beyköyü Açmaköy, Düzce ana depoya nakletti üretimi. Oniki, onbeş kamyon olurdu yaz aylarında tozlu yollarda. Köylüler nasiplenirdi. Güz gelende az çok para görürdü cepler.

S. Tosun; Orman işçiliğinde kaza ve ölüm olmuştur. Kısaca anlatır mısınız?

K. Gümüş; 1943 yılından günümüze kadar, yol yapımı, kesim, rampa, yükleme, nakliye ve depo teslimi yapılırken ölümlü çok kaza yaşandı. Bildiğim kadarı ile yirmi civarın ölüm. Orman işçiliğinde devlet sigorta yapmadığından kimse bir bedel almadı. Garip geldiler garip öldüler. Bana göre ağacın ölümü ile köylünün, insanın ölümü kucak kucağa bir ölüm şekli idi. Hem insan hem de ağaçlar hayatını kaybetti.

S. Tosun; Orman Şehitleri Anıtı var köyde. Kısaca söz eder misiniz; niçin yapıldı bu Anıt?

Numan Gümüş; SAÇA Derneği olarak orman şehitleri anıtı yapmaya karar verdik. Yapım sorumlusu olarak, ağacın ölümü ile insanın

ölümünü aynı anıtta ifade etmek istedim. Köklü ağacı toprağa ters diktik. Ölenlerin yazılı plaketlerini de yıllara göre üstüne çaktık. İlk Orman Şehitleri Anıtı yapıldı. Yöresel köy yemeği ile Kur'an okuyup dua ederek köylülerin ve ilgililerin katılımı ile açılışı yapıldı. Çağlayanın başında halk katılımı ile etkinlik tamamlandı. Açılış günü Türkiye'de ilk defa doğa içinde resim sergisi düzenlendi. Sergi Bolu Güzel Sanatlar lisesinin özverili çalışması ile gerçekleşti. Okul Müdürü Sayın Çetin Akkaş, Md. Yar. Ali Duman, resim öğretmeni Nejat Çelik'e ve emeği geçen sevgili öğrencilerimize teşekkür etmeliyiz.

Ancak geçen zaman anıtı yıprattı. Yenilenmesi gerekiyor. İlgi bekliyor bizlerden...

S. Tosun; Görev yapan Orman Bölge Şefleri kimlerdi? Şelale için bilgi verir misiniz?

K. Gümüş; Hüseyin Topçu, Şadi Binay, Hilmi İşgüzar, Cavit Bey, Hüseyin Dağlı, Necmettin Toker, Kazım Özcan.

Samandere'de var olan doğal şelalenin ilk yapım çalışmasını

Necmettin Toker başlattı. Sonraki yıllarda, Kazım Özcan Bey geliştirdi. Bugün ülkemizin önemli bir tabiat anıtı, görsel güzelliği olarak kazanç hanesine katıldı.

Milli parklar içinde en son güzel şeklini Düzce Milli. P. Md. Hasan Kodal'ın emeği ve katkıları ile aldı. Bir değer olarak özelde köyümüze, genelde güzel ülkemize bir kazanç olarak katıldı. Emeği geçenlere içtenlikle selam olsun. Sevgiyi hak ettiler.

Son Söz ve Teşekkür;

Türkiye Ormancılar Derneği Bolu Temsilciliği olarak bizleri Samandere'ye davet eden emekli öğretmen Numan Gümüş, Kaptan şoför Güray Gümüş ile bize misafir eden Sayın Ali Gümüş ile sevgili eşi Fatma Hanım'a şükranlarımızı sunuyoruz. Geçmişten geleceğe bilgi ve deneyimleri ile asıl katkı yapan Sayın Kemal Gümüş'e ve söyleşiyi gerçekleştiren Or.Yük. Müh.Suat Tosun'a teşekkürler...

Samandere Köyü Orman İşçiliğinde hayatını kaybedenlere ait Şehitler Anıtı.

Türkiye Ormancılar Derneği Ekoturizm Grubu Ensev Vakfı İşbirliği İle Engelli Çocuklarla Eymir Gölü Etkinliği

10 Mayıs 2015

Banu Karabıyık

Uzman Peyzaj Mimarı

Dünya ve Ülkemizde 10-16 Mayıs tarihleri arasında “Engelliler Haftası” kutlanmaktadır. Bu hafta boyunca “engellilik” konusu tüm yönleriyle değerlendirilmekte ve özellikle de kamuoyunun dikkatini engelli yaşamın sorunlarına çekmek için çeşitli aktiviteler düzenlenmektedir. Türkiye Ormancılar Derneği Ekoturizm Grubu (TODEG) olarak biz de bu konuya duyarsız kalmak istemedik ve bir doğa eğitimi düzenlemeye karar verdik.

Hedef kitlemiz toplumun geleceği olarak görülen çocuklardı. Engelli çocuklar, yaşamın içinde sağlıklı insanların aksine kısıtlı bir hayat sürmek zorunda kalan, özellikle de yetişkinlere nazaran durumlarını kabullenişleri aşamasında desteğe ihtiyacı olan ve aslında engelleri nedeniyle doğayla tanışma fırsatı olamayan bireylerdir. TODEG olarak doğanın içinde bir gün geçirmek, biraz olsun aktivite yapabilmelerini sağlayabilmek,

orman, doğa ve ekosistem kavramları hakkında bilgi vermek üzere bir araya gelmek istedik.

Bu amaçla da Fiziksel Engelli Çocuklar Sağlık ve Eğitim Vakfı (ENSEV) ile iletişime geçerek, Vakıf Başkanı Prof. Dr. Birol BALABAN ve Yönetim Kurulu Üyelerinden Nazan Balaban KEMALOĞLU ile yapmış olduğumuz görüşmeler neticesinde çocukların yorulmadan gidebilecekleri yer olması nedeniyle Eymir Gölü'nde 10 Mayıs 2015 Pazar günü bir doğa etkinliği yapma konusunda fikir birliğine vardık. Etkinliği, TODEG'ten Orman mühendisi Dr. Gülzade KAHVECİ, Uzman Biyolog Okan Can (çocukların deyimiyle kuşçu amca) ve ben Uzman Peyzaj Mimarı Banu KARABIYIK ile ENSEV Vakfından da Yönetim Kurulu Üyesi Nazan Balaban KEMALOĞLU'dan oluşan bir ekip oluşturduk. ODTÜ Rektörlüğünden Eymir Gölüne araçlı giriş izni tarafımızca gerçekleştirilirken, etkinlik duyurusu ile katılmak isteyen aileler belirlenmesi Vakıf tarafından gerçekleştirildi.

10 Mayıs Pazar sabah saat 10:30 Çocukların bir kısmı velilerince, bir kısmı da TODEG tarafından kiralanan servis aracı ile Eymir Gölüne ulaşmaları sağlandı. Tüm ekip, Eymir Gölünün Oran

Kapısında buluşup, çocuklar ve aileleri ile tanıştıktan ve yanımızda getirmiş olduğumuz tişört, şapka, not defteri ve kalemleri dağıttıktan sonra çoğunluğu tekerlekli sandalyede olan çocuklar, anne- babaları ve kardeşleri ile birlikte Bağ Evi'ne kadar yaklaşık 2 km yürüdük.

Yürürken de Gülzade KAHVECİ orman ekosistemi ve bu sistemi oluşturan ağaç ve bitkileri, Okan CAN ise getirmiş olduğu teleskop ve dürbünlerle göldeki kuşları çocuklara anlattılar.

Saat 12.30 gibi Bağ Evi'ne ulaştıktan sonra, önceden rezerve ettirdiğimiz masada oturup, ENSEV Vakfi ve TODEG tarafından karşılanan öğlen yemeğimizi yedik.

Yemekten sonra çocuklara öğrendikleri, en çok ilgilerini çeken hususları ya yazarak ya da çizerek ifade etmelerini istedik. Çaylarımızı içerken de Gülzade arkadaşımız çocukların yazdıklarını bize okudu.

Katılımcı engelli çocuklar tarafından yazılan /çizilen ve yukarıda birkaçı gösterilen duygu ifadeleri aslında yaşanan günü özetlemektedir.

ot cesitleri, ağaç cesitleri, baharı, GEP
dubunle ördet istedik, ağaçların yosunu
lanınin elreji, eriklerin suyu almısı kışkırdı
kafte elreki yaktı

Ceyhan AS

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
EKOTURİZM GRUBU

Kuşları görürüm gezmeye geldik
eymir gölüne geldik kuşları
gördük dürbün ve teleskopla
kuşları izledik bisikletle
gezdim yemek yedik
kola istik ekmeğ arası yedik
bugün çok mutlu oldum

Adem Aydoğdu

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
EKOTURİZM GRUBU

Gülce Nisaygüzel

Anneninle mi çok seviyorum
Açılır kolları ağaç
ağaçları çok güzel
Gül çok güzel
Kuşları özetledi
Çaylarımızı yedik

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
EKOTURİZM GRUBU

Anne çok
Tatlısın

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
EKOTURİZM GRUBU

Çaylarımızı yedik
Gülce Nisaygüzel

Çaylarımızı yedik
Gülce Nisaygüzel

Yemekten sonra ise orman ekosistemini anlatan bir oyun oynadık. Oyunda her birimiz ormanı meydana getiren birer varlık olduk. Kimimiz ağaç, kuş, toprak, kimimiz böcek, güneş, su, ayı. Ve bunların resimlerini çocuklara dağıttık. Aralarındaki besin alışverişi ve yaşam alanı ilişkileri doğrultusunda da iple bağlandık. Sonunda hepimiz açılarak gerildik ve bu şekilde sistemi oluşturan her bir varlığın birbiriyle doğrudan veya dolaylı olarak bağlantılı olduğunu gördük. Son olarak da aradaki bağlantılardan birini kopardığımızda tek bir bağlantının kopması halinde bile sadece onun değil tüm sistemin etkileneceğini, ekosistemin çözümlere nasıl yok olacağını anlatmaya çalıştık.

Oyun bittiğinde saat 15:00 olmuş ve çocuklar da oldukça yorulmuşlardı.

Ama hepsi bir o kadar da mutluydu. Bu etkinliğin tekrar yapılmasını isteyerek hem çocuklar hem de aileleri teşekkürlerini ilettiler. Hoş bir tesadüfte o günün aynı zamanda anneler günü olmasıydı. Böylece hep birlikte annelerimizin de gününü kutlamış olduk.

Etkinliği düzenleyen ekip olarak bizim de söylemek istediğimiz birkaç şey var. Yarım gün de olsa yaşadığımız bu deneyim bize Türkiye’de engelli olmanın zorluğunu bir kez daha hatırlattı. Ne yazık ki başımıza gelmeden farkına varamadığımız, sıkıntılarını bilemediğimiz toplumun bu kesimi yadsınamayacak kadar çok sayıdadır. Ülkemizde 2002 araştırma sonuçlarına göre 8,5 milyon engelli insan yaşamakta ve bu da nüfusumuzun yaklaşık % 12,5’ünü oluşturmaktadır.

Sokaklarımız, caddelerimiz de çoğunlukla uygun olmadığı için de engelli vatandaşlarımız ne yazık ki evlere hapsolmaktadır. Normal koşullarda tekerlekli sandalye ile sokağa çıkmaları bile oldukça zorken ormana, parka ya da farklı bir yere gitmelerinin imkânsız olduğu herkes tarafından görülebilir. Özellikle de ailelerin bu konuda oldukça sıkıntı çektiğini, istedikleri halde çocuklarını dışarı, hele ki doğaya çıkarma konusunda çaresizlik yaşadıklarına bizzat şahit olduk.

Yaşadığımız bu deneyim bize, elimizden geldiğince engellilere ve engelli yakını olan ailelere yardımcı olmak, sosyalleşmelerine katkı sağlayacak organizasyonlar gerçekleştirmek, onların biraz nefes almalarını sağlamak konusunda herkesi biraz olsun sorumluluk taşımaya gerektiğini bir kez daha vurgulayarak hatırlattı ve biz de siz okurlara hatırlatmak istedik. Bu sorumluluğu ENSEV gibi sayıları oldukça az olan ve ne kadar çabalasalar da imkânları dolayısıyla

az sayıda insana ulaşabilen sivil toplum kuruluşlarına bırakmak, bırakın sorunu çözmek sorunun algılanması konusunda bile çok az fayda sağlayacağı açıkça görülmektedir. TODEG olarak diğer sivil toplum kuruluşlarına da örnek olmak ve bu konuda toplumun dikkatini çekmek üzere bir ilki gerçekleştirmiş olmaktan oldukça mutluyuz.

Bizlerin ve yakınlarımızın da birer engelli adayı olabileceğini unutmamak üzere.....

Ormancılıkta Değişik Amaçlarla Kullanılan Patikalar

Saliha ÜNVER OKAN^{1,*}
Zafer YÜCESAN¹

¹KTÜ Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, 61080, Trabzon.

*cansu@ktu.edu.tr

Özet

Orman yolları, sürdürülebilir ormancılık operasyonları için en önemli alt yapı tesisleri olup ana orman yolları ve tali orman yolları olmak üzere iki sınıfa ayrılırlar. Bu yollardan farklı teknik özelliklere sahip, değişik amaçlar için kısa ya da uzun zaman kullanılmak üzere açılmış, üst yapısı bulunmayan patikalar da mevcuttur. Patikalar, uzun zaman önce ulaşımın sağlanması amacıyla yapılmış ve halen varlıklarını kısmen devam ettirmekte olan kadim patikalar ve orman bakımı, odun transportu ya da orman yangınlarıyla mücadele gibi ormancılık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla açılan yeni patikalar olmak üzere iki tiptir. Bu çalışmada orman bakımı faaliyetleri için açılan bakım patikaları, odun transportunda kullanılan sürütme şeritleri ve kablo şeritleri ile orman yangınlarıyla mücadelede kullanılan yangın emniyet yol ve şeritleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bakım patikaları, sürütme şeritleri, yangın emniyet yol ve şeritleri.

Fotoğraf: Sıtkı ERAYDIN

Giriş

Ormanlar, mal ve hizmet üretimi ile toplum ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik fonksiyonları olan doğal ve yenilenebilir kaynaklardır. Ormancılık faaliyetlerinin bazıları; yapay ve doğal gençleştirme, meşcere bakımı, rehabilitasyon ve restorasyon, hasat, bölmeden çıkarma (ana transport/primer transport), taşıma (tali transport/sekonder transport), istifleme ve depolama, pazarlama ve satış, orman inşaatlarının planlanması ve inşası, orman yangınları ve zararlılarıyla (böcek, mantar gibi) mücadele ve rekreasyon şeklinde sıralanabilir. Bu ormancılık faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için çalışma alanına ulaşmanın zorunlu olması nedeniyle ormana giriş sistemleri büyük önem taşımaktadır. Ormana giriş sistemlerinin en önde geleni olan orman yolları, sürdürülebilir ormancılık operasyonları için en önemli altyapı tesisleri olup ana orman yolları ve tali orman yolları (A tipi ve B tipi) olarak ikiye ayrılırlar. Bu yollardan başka da değişik amaçlar için kısa ya da uzun süre kullanılmak üzere orman içerisinde açılmış, farklı teknik özelliklere sahip ve üst yapısı bulunmayan patikalar da mevcuttur.

Ormancılık faaliyetlerinin planlandığı şekilde ve zamanında gerçekleştirilebilmesi ancak ormanda uygun yoğunlukta ve etkin bir ulaşım ağının bulunması ile mümkün olabilmektedir. Ormanlık alanlara ulaşabilmek, orman köyleriyle bağlantıyı sağlamak veya çeşitli ormancılık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amaçlarıyla orman içerisinde değişik teknik özelliklere sahip orman yolları ve patikalar inşa edilmektedir. Ormanlarda çok uzun zaman önce ulaşımın sağlanması amacıyla yapılmış ve halen mevcut kadim patikaların yanı

Fotoğraf: Özgür ALACAM

sıra, bazı ormancılık faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için belirli bir süre kullanılan patikaların yanı sıra kalıcı patikalar da yapılmaktadır.

Orman içerisinde bir yol ya da patika açılırken; güzergâh üzerinde bulunan tüm ağaç ve fidanların kesilmesi, diri örtü ve ölü örtünün temizlenmesi, kütük ve köklerin sökülmesi ve güzergâhın çıplak hale getirilmesi gereklidir. Bunun yapılması, alanın gerek atmosferik özelliklerinde gerekse toprak koşullarında çeşitli değişimlere neden olabilmektedir. Ayrıca yeni açılan yolların, yol kenarlarındaki alanlarda ışık, sıcaklık, nem ve besin gibi mikro habitat koşullarının değişmesine ve yola uzak alanlara oranla farklılık göstermesine neden olduğu bir çok çalışmada ortaya konmuştur (Angold, 1997; Avon et al., 2010; Dai X-H vd., 2014).

Yüzeyi çıplak patikalarda; odun hammaddesinin sürütülmesi, ulaşım amaçlı kullanılmaları veya rüzgâr ya da yağış gibi iklimik etmenlere maruz kalmaları sonucu toprak kayması meydana gelebilmektedir. Ayrıca patikalarda oluşan bu toprak kaybı patikalara yakın akarsularda fiziksel kirliliğin oluşmasına da neden olabilmektedir. Eker vd. (2010) yolların; akarsu ve yeraltı

sularının akışları, toprak, kar ve rüzgârın etkisiyle tohum akışları, yaban hayatı ve ekosistemler arasındaki insan hareketliliğinin artması gibi doğal akışların ekolojik süreçleri kesintiye uğratabildiğini belirtmiştir.

Orman içerisinde açılan patika yolların; arazi bütünlüğünün ve habitatın bozulmasına neden olduğu ve arazi fragmentasyonuna önemli etkiler yaptığı bilinmektedir (Hawbaker ve Radeloff, 2004; Görçelioğlu, 2004; Eker ve Acar, 2005; Coffin, 2007; Akkuzu vd., 2009). Ayrıca, Reed vd. (1996) yaptıkları çalışmada; yol inşası nedeniyle oluşan kenar zonlarının, tıraşlama kesimi nedeniyle oluşandan 1,54 ile 1,98 katı arasında değişen miktarlarda daha fazla olduğunu ortaya koymuşlardır. Böyle durumlarda yol genişliğinin artmasına da bağlı olarak orman içine güneş ve rüzgârın girişi artabilmekte, kenar türleri yolun neden olduğu açıklıklara akın edebilmektedir.

Bu çalışmada, orman içerisindeki mevcut kadim patikaların dışında kalan ve orman bakımı, odun hammaddesi üretimi ya da yangınla mücadele faaliyetleri için orman içerisinde açılan patikalar teknik ve çevresel açıdan incelenmiştir.

2. Ormanlık Faaliyetlerinde Kullanılan Patikalar

Gerçekleştirilebilmesi için patika açılmasına gereksinim duyulan başlıca ormancılık faaliyetleri; sıklık bakımı ve aralama gibi silvikültürel faaliyetlerde kullanılan patikalar (bakım patikaları), odun hammaddesi üretim faaliyetlerinde kullanılanlar (sürütme şeritleri ve kablo çekim şeritleri) ve orman yangınları ile mücadele faaliyetlerinde kullanılanlar (yangın emniyet yol ve şeritleri) şeklinde sıralanabilir.

2.1. Silvikültürel Faaliyetlerde Kullanılan Patikalar

Ormanlar, ister doğal isterse yapay gençleştirme ile tesis edilmiş olsun idare müddetlerinin sonuna kadar çeşitli silvikültürel bakımlara konu edinirler. Meşcerenin istikbaldeki değerinin artırılmasına yönelik yapılan bakım tedbirleri; gençlik bakımı, sıklık bakımı, aralama, ışıklandırma, alt tesis ve budama olarak sıralanırlar. Bu bakım faaliyetleri, hem günümüzün odun hammaddesi ihtiyacını karşılamak hem de meşcerenin gelecekteki

ekonomik ve ekolojik değerini artırmak bakımından son derece önemlidir (Saatçioğlu, 1978; Atay, 1989; Odabaşı vd., 2004; Genç, 2007).

Genç meşcerelerde yapılacak bakım müdahalelerinin en etkin şekilde ve zamanında yapılabilmesi için bakım blokları kurulur. Bu bloklar eğimin %40'a kadar olduğu durumlarda; ana yollara dik istikamette, 30-40m aralıklarla ve 2-3m genişliğinde dikey şeritler açılarak yamaç istikametinde 80-100m'de bir 2-3m genişliğinde açılan yatay şeritler ile birbirlerine bağlanarak oluşturulurlar (OGM, 2007; Genç, 2007). Eğimin %40'dan fazla olduğu alanlarda ise; dikey bakım patikaları 30-40m aralıklarla, 80-100m uzunluğunda ve %20-30 eğimli olarak açılırlar (Şekil 1). Bakım bloklarının genişlikleri, bir bakım patikasından diğerinin görünemeyeceği şekilde seçilir. Bu konuda daha eski kaynaklarda, görüş ve kontrolü kolaylaştırmak üzere 1ha'dan büyük sıklıklarda alanı 20-30m'de bir 1-1,5m genişlikte açılacak paralel patikalarla bölmenin çalışmalarda kolaylık sağlayacağı bildirilmektedir (Atay, 1989; Odabaşı vd., 2004).

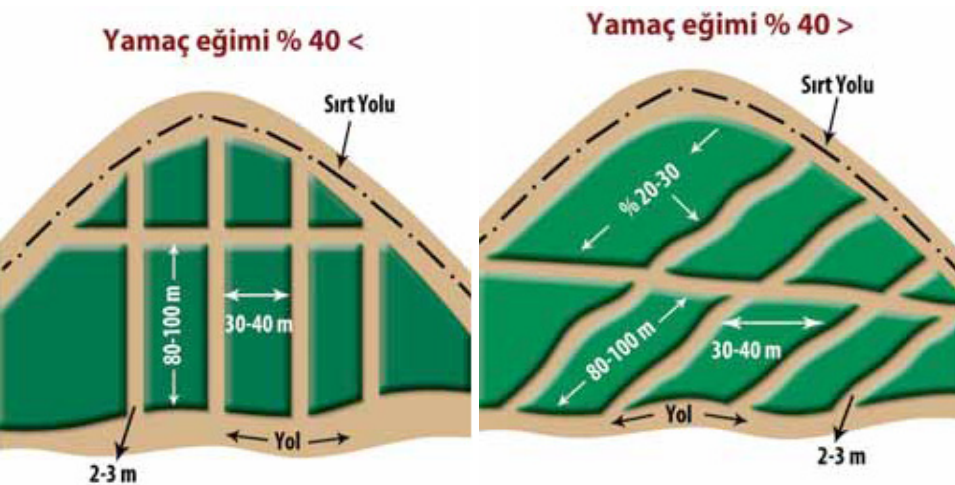
Şekil 1. Düşük eğimli (a) ve dik eğimli (b) alanlarda bakım blokları (OGM, 2011).

Orman içerisinde açılan bakım patikalarının başlıca kullanım amaçları;

- Teknik elemanların meşcere içlerine kolayca girmesinin, ormanı daha iyi tanımalarının ve teknik müdahalede daha doğru karar verebilmelerinin sağlanması,
- İşçilere çalışma kolaylığı sağlanması, yapılan işlemlerin teknik eleman ve memur tarafından kolayca kontrol-takip edilerek iş disiplininin sağlanması,
- Bölmeden çıkarılacak ürünlerin diğer meşcere elemanlarına zarar vermeden ve kısa yoldan meşcereden çıkartılmasının sağlanması,
- Yangına müdahale etmede kolaylıklar sağlanması ve yangın emniyet şeridi görevi görmesi,
- Aynı patikaların devamlı kullanılması ile orman içlerinde gelişigüzel güzergâh açılmasının ve erozyonun önlenmesi, şeklinde sıralanabilir (OGM, 2007).

2.2. Bölmeden Çıkarma Faaliyetlerinde Kullanılan Patikalar

Ülkemizde bölmeden çıkarma faaliyetleri büyük oranda insan, hayvan ya da makine gücünden yararlanarak zemin üzerinde sürütme tekniğiyle gerçekleştirilir (Erdaş ve Acar, 1993). Makine gücü olarak büyük oranda MB-Track model traktörler ve çok az oranda da olsa hava hatları kullanılmaktadır. Zemin üzerinde sürütme faaliyeti hangi güçle gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin ergonomik açıdan işçiye kolaylık sağlanması ve çevresel açıdan kalan meşcereye zararın az olması için belirli bir güzergâh üzerinde gerçekleştirilir.

Makine gücüyle çalışmanın söz konusu olduğu durumlarda, makinelerin rahat hareket edebilecekleri boyutlarda sürütme patikalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bölmeden çıkarma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi sırasında kullanılan ana patikalar; insan, hayvan ya da traktörle sürütme için sürütme şeritleri ve hava hatlarıyla çalışmada kullanılan kablo çekim şeritleridir.

Sürütme Şeritleri

Sürütme şeridi; üretimden önce planlanan geçki üzerindeki ağaçların temizlenmesiyle oluşan ve üretim araçlarından 1m daha geniş (2,5-3,5m) olması gereken geçici transport tesisleridir (Gümüş ve Türk, 2010) (Şekil 2). Acar (2004) sürütme şeritlerinin uzunluklarının 350m ile 450m arasında ve eğimlerinin %25'den az olması gerektiğini belirtmiştir. Ancak uygulamada taşıma maliyetini azaltmak için sürütme şeritlerinin ortalama uzunlukları 250m olarak alınmaktadır.

Şekil 2. Sürütme şeridi.

Sürütme şeritleri açılırken; mümkün olduğunca düzgün olmalarına, tümsek, kayalık, hassas alan, dere ve kütük gibi engellerin olmamasına ve şeridin üzerindeki çukurlukların doldurulmasına dikkat edilmelidir (Greulich vd., 1996; Klassen, 1997). Şeritler; işin kısa zamanda ve verimli olarak yapılabilmesi için gergin ve düzgün olmalı, bunun mümkün olmadığı durumlarda ise sürütülecek gövdenin uzunluğuna uyum sağlayan bir kurp yerleştirilmelidir (Erdaş, 2008).

Sürütme şeritleri düz veya az eğimli (%25-30) arazilerde; üretim makinelerinin orman içinde doğrudan doğal zemin üzerinde hareket edebilmesi amacıyla kullanılırlar (Bayoğlu, 1997). Eğimin yüksek olduğu alanlarda ise; %33 eğime kadar tarım traktörleri, %50 eğime kadar orman traktörleri ve eğimin %50'den fazla olduğu alanlarda ise erozyonu artırması nedeniyle zemin üzerinde sürütme tekniği uygulanmayıp zeminle teması kesen sistemlerin kullanılması tercih edilmelidir (Türk, 2011).

Sürütme şeritleri ekonomik açıdan, sürütülen gövdenin kalan ağaç, fidan ve kütüklere çarparak hasar görmeden taşınmasını; ergonomik

açıdan, üretim işinin iş kazalarını en aza indirecek ve işçileri en az yoracak şekilde gerçekleşmesini ve çevresel açıdan ise, toprağa, nehirlere ve kalan meşçereye zarar vermeden sürütülmesini temin edecek şekilde araziye aplike edilmelidir. Bölmeden çıkarma faaliyetinden sonra oluşabilecek toprak erozyonunu sınırlandırmak için sürütme şeritleri üzerinde her 600-800m'de bir sürütme şeridine 45° açıyla doğal açık kasis inşa edilmesi önerilmektedir (Sist vd., 1998).

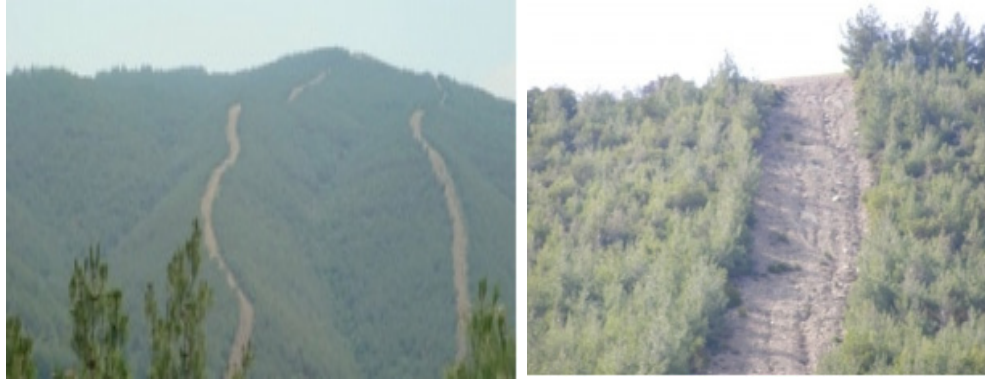
Kablo Çekim Şeritleri

Kablo çekim şeritleri, traktörle kablo çekimi ya da hava hatları ile taşımının söz konusu olduğu durumlarda kullanılan tali nakliyat tesisleridir. Yamaç eğiminin yüksek ve taşıma gücünün zayıf olduğu zeminlerde traktörlerin orman içerisine girmesi mümkün değildir. Böyle durumlarda, yol üzerinde sabit duran traktörün tamburuna sarılı kablunun ucuna odunlar bağlanır, traktörün motor gücünden yararlanılarak kablo tambura sarılır ve odunlar tamamen zemin üzerinde sürütülerek yol kenarına kadar çekilir. Ayrıca odunun ağırlığı nedeniyle sürütme yoluna ön sürütmenin elle mümkün olmadığı yerlerde ve sürütme yolu aralıklarının fazla olduğu durumlarda da açılırlar. Genişliği 1-1,5m ve uzunluğu en fazla 50m olan şeritlerdir. Şeritler arası mesafe ise en az 5-10m arasında olmalıdır (Acar, 2004).

2.3. Yangın Faaliyetlerinde Kullanılan Patikalar

Yangın çıkmadan önce doğal ya da yapay engellerden yararlanılarak inşa edilen, çıplak veya üzeri örtülü ve yangının yayılmasını önleyen tesislerdir. Bu tesisler; yangınla savaş için savunma hattı oluşturma,

karşı ateş uygulama, mekanik yangın engeli görevi görme ve ulaşım amaçları için inşa edilirler. Bu tesisler; yangın emniyet yolları (YY), yangın emniyet şeritleri (YŞ) ve yangın emniyet yol ve şeritleri (YYŞ) olarak üç gruba ayrılırlar (OGM, 1995) (Şekil 3).

Şekil 3. Yangın emniyet şeridi.

Yangın Emniyet Yolları (YY)

Üzerinde yanıcı madde bulunmayan, 6-15m genişliğinde ve dik eğimlere kadar kurulabilen tesislerdir. Bu yollar, %20'lik eğime kadar transport amacı ile kullanılabilirken %20'nin üzerindeki eğimlerde çıplak tesis olarak diğer amaçlara hizmet ederler. Yangın emniyet yollarının genişliği, yangına hassasiyet durumuna göre yüksek eğimli sırtlarda 6-12m ve yayvan sırtlarda ise 10-15m olarak planlanırlar. Yangın emniyet yolları, plan üzerinde kırmızı renkte kesik çift şerit şeklinde gösterilirler. Bu yolların genişliklerinin belirlenmesinde, yol kenarındaki ağaçların dallarının uçlarının izdüşümleri dikkate alınır (OGM, 1995).

Yangın Emniyet Şeritleri (YŞ)

Orman yangınlarının tepe yangınına dönüşmemesi ve yol kenarlarından atlamaması için mevcut orman yolu ve yangın emniyet yollarının kenarlarına yapılan tek veya iki taraflı yangın engelleyici yeşil tesislerdir. Genişlikleri, tek taraflı ise 25-50m, çift taraflı ise 50-100m olup hakim rüzgâr doğrultusuna dik olarak tesis edilirler. Haritalarda YŞ rumuzu ile şeffik bazında 01 den başlayarak sıralı şekilde numaralanarak yeşil renk ile kodlanırlar. İki taraflı planlanan yangın emniyet şeritleri için tek kod numarası kullanılır (Şekil 3) (OGM, 1995).

Yangın Emniyet Yol ve Şeritleri (YYŞ)

Yangın emniyet yolu ile bunun tek veya iki tarafında bulunacak yangın emniyet şeritlerinin kombine edilmesi ile meydana gelirler. Yangın emniyet şeridi yangın emniyet yolunun tek tarafında olucaksa toplam genişlikleri 31-65m arasında iki tarafında da olucaksa 60-120m arasında olmaktadır (OGM, 1995).

3. Değerlendirme ve Öneriler

Orman içerisinde değişik ormancılık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için patikalar açılırken; güzergâh üzerinde bulunan tüm ağaç ve fidanlar kesilir, diri örtü ve ölü örtü temizlenir, kütük ve kökler sökülerek güzergâh çıplak hale getirilir. Açılan bu alanlar, ormanlık alanın küçük bir parçasını oluşturuyor gibi görünmesine rağmen, tamamı göz önünde bulundurulduğunda önemli bir orman kaybının oluşturduğu görülmektedir. Bu patikaların açılmaması durumunda alanda orman varlığı devam edecek ve bu alanlar ormanın verimliliğine katkıda bulunmayı sürdürecektir. Pek çok çalışmada; besin maddelerince ve organik maddece zengin olan ölü örtünün alandan taşınmasının, toprak verimliliği ve doğal gençleşmede azalmaya, arazi dejenerasyonunda ise artışa neden

olduğu belirlenmiştir (Huang vd., 1996; Webb, 1997; Whitman vd., 1997; Gomez vd., 2002).

Sürütme patikaları ve bakım patikalarının bir sonraki kullanımlarına kadar uzun zaman geçebilmekte ve patikalar bu süre içerisinde atıl kalabilmektedir. Pinard vd. (1996) yaptığı çalışmada orman içerisindeki yol ve patikalar gibi sonradan açılmış alanlarda; tohumların çimlenmesinin olumsuz yönde etkilendiğini, doğal yolla gençleşme ve sürdürülebilir bitki gelişiminin azaldığını, yağışlı dönemlerde özellikle eğimin yüksek olduğu patikalarda yüzeyel akışın meydana geldiğini ve tohumların yağışlar vasıtasıyla yıkanarak alandan uzaklaştığını belirtmişlerdir. Üzerinde hiçbir örtü bulunmayan bu patikaların, rüzgâr ve yağış gibi dış etmenlere açık olmaları nedeniyle oluşacak erozyonu engellemek için, yeniden vejetasyonla kaplanmaya uygun duruma getirilmeleri şarttır. Bakım blokları açılırken 3-5 yıl içinde çevresinde bulunan ağaçların tepelerinin alanı kapatması beklenir. Diri örtü istilasının yoğun olarak yaşandığı rutubetli yetişme ortamlarında, açılan bakım patikalarının etkin olarak kullanılabilmesi için diri örtüden periyodik olarak arındırılması gerekebilir. Bu durum, ek bir iş yükü oluştursa da, etkin genişlikte açılacak bakım patikaları zamandan ve iş gücünden tasarruf sağlayacaktır.

Yapılan bazı çalışmalarda sürütme patikalarının yakınında bulunan 9-18 yaşındaki batı sarıçamı (*Pinus*

ponderosa Douglas ex Lawson), 5 yaşındaki loblolly çamı (*Pinus taeda* L.) ve 32 yaşındaki duglas (*Pseudotsuga menziesii* (Mirb) Franco) fidanlarının büyüme oranlarında azalma olduğu belirtilmiştir (Lockaby ve Vidrine, 1984; Froehlich vd., 1986; Brais, 2001). Meşcerede kalan ağaçlarda oluşan zararların çoğunun sürütme şeritleri ve sürütme yerleri gibi ana taşıma güzergâhları çevresinde meydana geldiği pek çok çalışmada ortaya konmuştur (Bettinger ve Kellogg, 1993; Nichols vd., 1994; Stehman ve Davis, 1997).

Her zaman yüzeyi çıplak olması gereken yangın emniyet şeritlerinde sürekli olarak temizlik yapılarak şeritler üzerine gelen diri örtü ve yanıcı maddeler sürekli temizlenmelidir. Bu bakım çalışmaları özellikle eğimli arazilerde; ekonomik açıdan masraflı, ergonomik açıdan çok zor olmakta şiddetli sağanak yağışlar sonrası erozyon oluklarının oluşmasına ve büyük toprak kayıplarına neden olmaktadır. (<http://web.ogm.gov.tr/diger/yaninhareket/Sayfalar/yaniginonleme.aspx>).

Değişik ormancılık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde kullanılan patikaları değerlendirildiğinde;

Gençlik bakımı faaliyetleri süresince kullanılıp daha sonra kullanılmayan bakım patikalarının genişliği; yöre koşulları, alandaki ağaç türlerinin büyüme ve gelişme eğilimleri, meşcerede kalan ağaçların tepe gelişimi ve azmanlaşma olmaksızın patikaları kapatabilme olanaklarına bağlı olarak, yöresellik prensibi de dikkate alınarak planlanmalıdır.

Bakım patikaları kullanıldıktan sonra 3-5 yıl içerisinde ağaçların tepe çatıları tarafından kapatılacağı düşünülmektedir. Ancak açılan

alanın özellikleri ve alanda bulunan ağaç türüne göre patikaların ne kadar sürede kapanabildiği üzerine yapılmış bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bölgenin topoğrafik ve iklimik özellikleri ile ağaç türlerinin özelliklerine göre patikaların ne kadar sürede kapandığını ortaya koyan çalışmalar yapılarak bölgeye ve ağaç türlerine göre bakım patikalarının genişlikleri planlanmalıdır. Böylece gereğinden fazla alanların açılmasının önüne geçilerek ekonomik, ekolojik, teknik ve ergonomik açıdan kayıplar önenebilecektir.

Her bölgede bakım, sürütme ve yangın gibi değişik amaçlarla açılmış olan patikaların ağ haritaları oluşturulmalıdır. Böylece bu alanlarda yeni bir patika açılmadan önce hangi amaçla açılmış olursa olsun mevcut patikalardan yararlanılıp yararlanılamayacağı belirlenmeli ve bu patikaların yeni amaç için uygunluğu ortaya konmalıdır. Böylece mevcut patikalar dikkate alınarak alana yapılacak yeni patikalar optimum olarak planlanabilecek ve çok yönlü kullanım baz alınarak gereksiz iş yükünden kaçınmak mümkün olacaktır.

Birbirlerine bağımlı olan silvikültür ve transport faaliyetleri birlikte değerlendirilmeli, her bölge için silvikültür planları dikkate alınarak transport planları yapılmalı ve uygulanmalıdır. Alanlarda uygulanacak silvikültürel faaliyetlere göre kullanılması uygun olan transport teknikleri önceden belirlenecek ve zamanı geldiğinde bu tekniklerin hazırlığı önceden yapılabilecektir. Özellikle değişik hassasiyeti bulunan alanlarda yeni sürütme patikalarının açılması yerine ormana müdahaleyi azaltacak transport teknikleri kullanılabilir.

Kaynaklar

Acar, H.H., 2004: Ormancılıkta Transport, Lisans Ders Notları, KTÜ. Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, Ders Teksirleri, S: 367.

Akkuzu, E., Eroğlu, H., Sönmez, T., Yolasiğmaz, H.A., Sarıyıldız, T., 2009: Effects of Forest Roads on Foliage Discoloration of Oriental Spruce by *Ips typographus* (L.), African Journal of Agricultural Research 4 (5), S: 468-473.

Angold P. 1997: The Impact of A Road Upon Adjacent Heathland Vegetation: Effects on Plant Species Composition, Journal of Applied Ecology 34. S: 409-417.

Atay, İ., 1989: Orman Bakımı. İÜ Orman Fakültesi Yayınları, No:3541/400, İstanbul.

Avon, C., Bergès, L., Dumas, Y., Dupouey J.L., 2010: Does The Effect of Forest Roads Extend A Few Meters or More into The Adjacent Forest? A Study on Understory Plant Diversity in Managed Oak Stands. Forest Ecology and Management 259 (8), S: 1546-1555.

Bayoğlu, S., 1997: Orman Transport Tesisleri Ve Taşıtları (Orman Yolları). İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, İÜ Yayın No. 3969, OF Yayın No. 434, İstanbul.

Bettinger, P., Kellogg, L.D., 1993: Residual Stand Damage from Cut-to-Length Thinning of Second-Growth Timber in Cascade Range of Western Oregon, Forest Product Journal, 43, 11, 12, S: 59-64.

Brais, S., 2001: Persistence of Soil Compaction and Effects on Seedling Growth in Northwestern Quebec, Soil Science Society of America Journal, 65, S: 1263-1271.

Coffin, A.W., 2007: From Roadkill to Road Ecology: A Review of The Ecological Effects of Roads. Journal of Transport Geography 15, S: 396-406.

Dai X-H., Xu J-S., Cai L-R., 2014: Effects of Roads on *Castanopsis carlesii* Seedlings and Their Leaf Herbivory in

A Subtropical Forest in China. Journal of Insect Science 14: 17.

Eker M., Acar, H.H., Çoban, O. 2010: Orman Yollarının Potansiyel Ekolojik Etkileri. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi Seri: A, Sayı: 1, ISSN: 1302-7085, S: 109-125.

Eker, M., Acar, H.H., 2005: Orman Yolları Ve Üretim Faaliyetlerinde Çevresel Etkilerin Azaltılmasına Yönelik Bazı Uygulama Önlemleri. I. Çevre ve Ormanlık Şurası, 21-24 Mart, Antalya, Tebliğler Kitabı, Cilt-II, S: 381-389.

Erdas O., 2008: Transport Tekniği. KSÜ Rektörlüğü Yayın No. 130, Ders Kitabı No. 20.

Erdas, O., Acar, H.H., 1993: Türkiye'de Odun Hammaddesi Üretimi Özellikle Kesim, Bölmeden Çıkarma, ve Taşıma Sırasında Karşılaşılan Güçlükler ve Bunların Orman Ürünleri Endüstrisi Üzerine Etkileri, II. Ulusal Orman Ürünleri Endüstrisi Kongresi Trabzon.

Froehlich, H.A., Milles, D.W.R., Robbins, R.W. 1986: Soil Bulk Density Recovery on Compacted Skid Trails in Central Idaho, Soil Sci. Soc. Am. J., 49, S: 1015-1017.

Genç, M., 2007: Orman Bakımı (Aslı Orman ağacı Türlerimizin Saf ve Karışık Meşcerelerinin Bakımı). Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi, Yayın No:14, Isparta.

Gomez, A., Powers, R.F., Singer, M.J., Horwath, W.R., 2002: Soil Compaction Effects on Growth of Young Ponderosa Pine Following Litter Removal in California's Sierra Nevada, Soil Sci. Soc. Am. J., 66, S: 1334-1343.

Görcelioğlu, E., 2004: Orman Yolları-Erozyon İlişkisi. İ.Ü. Orman Fakültesi Yayınları No:4460/476, S: 184.

Greulich, F. R., Hanley D.P., McNeel J. F., Baumgartner D., 1996: A Primer for Timber Harvesting, Cooperative Extension, College of Agriculture and Home Economics Washington State University Pullman, S: 14-15.

Gümüş, S., Türk, Y., 2010. Bölmeden Çıkarmada Sürütme İzleri Ve Çevresel Sorunları Bölmeden Çıkarmada Sürütme İzleri Ve Çevresel Sorunları. III. Ulusal Karadeniz Ormanlık Kongresi 20-22 Mayıs 2010 Cilt: II, S: 535-543.

Hawbaker, T.J., Radeloff V.C., 2004: Roads and Landscape Pattern in Northern Wisconsin Based on A Comparison of Four Road Data Sources. Conservation Biology, 18 (5), S: 1233-1244.

Huang, J., Lacey, S.T., Ryan, P.J. 1996: Impact of Forest Harvesting on the Hydraulic Properties of Surface Soil, Soil Sci., 161, S: 79-86.

Klassen, A.W., 1997: Impediments to The Adoption of Reduced Impact Logging in the Indonesian Corporate Sector. Proceeding of the IUFRO/FAO Seminar on Forest Operations in Himalayan Forest with Specials Consideration of Ergonomic and Socio-Economic Problems, 20-23 October, S: 40-58, Thimphu-Bhutan.

Lockaby, B.G., Vidrine, C.G., 1984: Effects of Logging Equipment on Soil Density and Growth and Survival of Young Loblolly Pine, Sth. J. Appl. For., 8, S: 109-112.

Nichols, M.T., Lemin, R.C., Ostrofsky, W.D. 1994: The Impact of Two Harvesting Systems on Residual Stems in Partially Cut Stand of Northern Hardwoods, Canadian Journal Forest Resource, 24, 2, S: 350-357.

Odabaşı, T., Çalışkan, A., Bozkuş, H.F. 2004: Orman Bakımı. İÜ Orman Fakültesi Yayınları, No:4458/474, İstanbul.

OGM, 1995: Orman Yangınlarının Önlenmesi Ve Söndürülmesinde Uygulama Esasları Tebliği, Orman Koruma ve Yangınla Mücadele Daire Başkanlığının 01/1/1995 Tarihli Ve 64 Sayılı Olurları İle 285 Sayılı Tebliği, Ankara.

OGM, 2007: Ormanlarımızda Uygulanacak Silvikültürel Esaslar Ve İlkeler Tebliği, Çevre ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü

Silvikültür Dairesi Başkanlığının 01/11/2006 Tarihli Ve 291 Sayılı Tebliği, Ankara.

OGM, 2011: Genç Meşcereler Bakım Seferberliği Eylem Planı (2012-2016). TC Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü Silvikültür Daire Başkanlığı. 68s. Ankara.

Pinard, M., Howlett, B., Davidson, D. 1996. Site Conditions Limit Pioneer Tree Establishment after Logging of Dipterocarp Forests in Sabah, Biotropica, 28, S: 2-12.

Reed, R.A., Johnson-Barnard, J., Baker, W.L. 1996: Contribution of Roads to Forest Fragmentation in the Rocky Mountains. Conservation Biology 10(4), S: 1098-1106.

Saatçioğlu, F., 1978: Silvikültür Tekniği (Silvikültür II), 2. Baskı, İÜ Orman Fakültesi Yayını No: 2490-268, İstanbul.

Sist, P., Nolan, T., Bertault, J.G., Dykstra, D. 1998: Harvesting Intensity versus Sustainability in Indonesia, For. Ecol. Manage., 108, S: 251-260.

Stehman, S.V., Davis, C.J., 1997: A Practical Sampling Strategy for Estimating Residual Stand Damage, Can. J. For. Res., 27, 10, S: 1635-1644.

Türk, Y., 2011. Ormanlıkta Endüstriyel Odun Hammaddesinin Tarım Traktörleriyle Bölmeden Çıkarılmasında Sürütme Şeritleri Ağının Optimizasyonu, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, S: 138.

Webb, E.L., 1997: Canopy Removal and Residual Stand Damage during Controlled Selective Logging in Lowland Swamp Forest of Northeast Costa Rica, Forest Ecology and Management, 95, S: 117-129.

Whitman, A., Brokaw, N., Hagan, J. 1997: Forest Damage Caused by Selection Logging of Mahogany in Northern Belize, Forest Ecology and Management, 92, S: 87-96.

<http://web.ogm.gov.tr/diger/ yanginhareket/Sayfalar/yanginonleme.aspx>

2015 Bütçesi ve Ormanlarımız

Op. Dr. AYTEKİN ERTUĞRUL
(E) Dz. Tbp. Alb.
Tıp Doktoru- Yazar

Fotoğraf: Özgür ALAÇAM

Bir memleket bütçe işleri iyi yürümezse **orman işleri de iyi yürümez. Eğitim işleri de iyi yürümez.** Büyüme, gelişme refaha doğru ilerleme işleri de iyi yürümez. Buna karşılık çalma, çırpma, yolsuzluk, birbirine güvensizlik, tarihe ve tarihi değerlere saldırma, her tür kaçakçılık vs. gibi işler iyi yürür. 14 Mayıs 1950 tarihinden beri açık veren bütçeler yapıldığından bütçe işleri de iyi yürümektedir. Bu nedenle orman işlerimiz ve eğitim işlerimiz de iyi yürümektedir. Yazılar bazen böyle yazılır; sonda söyleyeceğini başta söylersin ve sonra söylediklerini açıklarsın. Tıpkı şimdi benim yaptığım gibi.

Bütçe kanunları bir memleket veya bir devlet için Anayasalar kadar önemli kanunlardır. Bütçe kanunlarını yanlış yapan devletlerin

sonu yıkım veya batmaktır. Bütçe kanunlarında ve uygulamalarında maliye biliminin öngördüğü temel ilke; uygulanan ekonomik sistem (Liberalizm, komünizm, sosyalizm veya sömürge/uydu ekonomisi) ne olursa olsun bütçelerin en az denk olmalarıdır. **Çünkü bütçelerin açık yapılması felaketler getirir.** Bütçelerini açık yapan ülkeler açıklarını kapatmak için aşağıdaki dört yoldan birini veya bizde olduğu gibi hepsini birden kullanmak zorunda kalırlar.

1. **Para basacaklar paralarının değerini düşürecekler**
2. **Her türlü mal ve hizmetlere zam yapacaklar**
3. **Yeni vergiler koyacaklar veya mevcut vergilere zam yapacaklar,**
4. **Mal mülk satacaklar**

İşte bu yoldan hepsinin kullanıldığı dönemler milletimizin acı acı inlediği dönemler olmuştur. Milletimiz acı acı inlediği dönemlerde ise bir önceki yazımızda yazdığımız gibi köylümüzün bir bölümü keçilerini alarak ormanlara saldırmıştır. **Çünkü o ormanların kendi geleceği olduğu bilincini öğrenmemiş ve ormanlarını her ne bahasına olursa olsun korumanın ve gelecek nesiller orman bırakmanın bilinci ile hareket edememiştir.**

2015 mali yılı bütçe teklifi TBMM de İktidar partisi milletvekillerinin oyları ile kabul edilmiş ve Cumhurbaşkanınca da onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bu bütçeye göre:

Madde-1: 2015 mali yılında mal ve hizmet alımları ile özlük haklarda sarf edilmek üzere 472 943 000 000 TL ödenek verilmiştir.

Madde -2: 2015 mali yılında 448.400.000.000 TL gelir elde edilebileceği tahmin edilmiştir.

Madde- 3: Tahmin edilen gelirler toplamı ile giderler farkı "Bütçe açığı" 24,5 milyar TL net borçlanma ile karşılanacaktır.

Yukarıya aldıklarımız resmi gazetede yayınlanan 2015 bütçesinin ilk üç maddesidir. **Görüldüğü gibi bu bütçe de, 14 Mayıs 1950 tarihinden beri yapılan bütün bütçeler gibi açıktır ve Türk milletinin 24,5 Milyar TL daha fazla borçlandırılmasını ve ceplerinden alınarak onların ezilmesini ön görmektedir.** Bu bütçe TBMM de 24 milyar açıkla yürürlüğe girdiğinden, Türk Milletinin daha önceki bütçeler gibi ezilmesine, ceplerinden para alınmasına, sofrasından yiyecek, içecek alınmasına ve kendi geleceği demek olan ormanlarına kısa vadeli çıkarları için keçileri ile birlikte saldırması gibi acı olaylar yaşamasına neden olacak bir bütçedir.

Bütçedeki faiz harcamalarından seyahat harcamalarından lüks binaların yapılmasından lüks mefruşat ve döşemelerden hiç bahsetmiyoruz. Bu konulara hiç girmiyoruz. Çünkü bu bütçe ilkeler düzeyinde yanlış. Girişte yazdık **bilimsel olarak hangi ekonomik modeli uygularsanız uygulayın bütçenizin en az denk olması asgari olarak gereklidir.**

Atatürk döneminde 15 adet bütçe yapılmıştır 12'si denktir. İki tanesi fazladır. Bir tanesi 1929 bütçesi dünya iktisadi buhranı nedeniyle açık vermiştir. Döviz ve altında 15 senede değer artışı sıfırdır. Toplam enflasyon -%35'tir. Yani paramız %35 değer kazanmıştır. Bu bütçeler Atatürk tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Atatürk asla ve asla açık bütçeleri onaylamazdı.

15 senede dünyada eşi benzeri görülmemiş bir kalkınmanın bir eğitim patlamasının ormanlarda bir yükselme devrini yaşanmasının esas motor gücü DENK bütçe+ Laik eğitimidir.

Atatürk dünyada, açık bütçeler konusunda kesin direktifleri olan nadir devlet adamlarının başında yer almaktadır. O şöyle diyor: **Bu günkü savaşlarımızın gayesi tam bağımsızlıktır. Bağımsızlığın bütünü ise ancak mali bağımsızlıkla mümkündür. Mali bağımsızlığın korunması için ilk şart bütçenin ekonomik bünye ile orantılı ve DENK olmasıdır. Açık bütçenin sayısız sakıncalarını iyi bilen TBMM'nin DENK bütçe konusunda kesin karar sahibi bulunması devletin mali ve hatta genel politikası için büyük güvencedir (1).**

Demokrat Partinin iktidara geldiği 14 Mayıs 1950 yılından sonra yapılan tüm bütçeler açıktır. Açık bütçeler yukarıda belirtilen dört acı yol kullanılarak kapatılmış ve paramız ezilerek insanımız ezilmiştir. Ezilen yoksullaşan insanlarımız gerekli bilgi ve bilinçle donatılmadığından ormanlara saldırmıştır. Önceki sayımızdaki yazımızda **Sayın Ali Faik Cihan'ın Acı Ama Gerçek** kitabında işlediğini yazdığımız konu işte budur. **Köylümüzün bir bölümü enflasyonla ezilerek muhtaç duruma düşürülmüş laik eğitimle gerekli bilgilerle donatılmadığından kısa vadeli çıkarları için uzun vadeli çıkarlarını feda ederek ormanlarımıza keçileri ile birlikte saldırmıştır.**

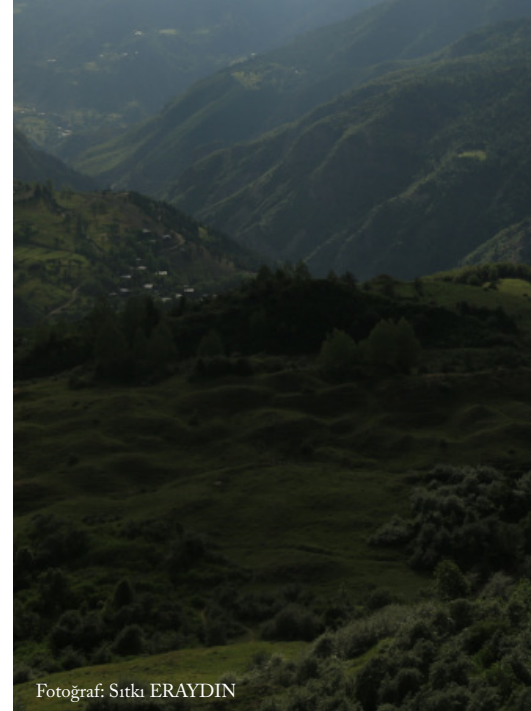
İşin güncel durumuna bir göz atarsak; AKP döneminde yapılan tüm bütçeler 14 Mayıs 1950 den sonra yapılan tüm bütçeler gibi açıktır. Toplam açık 345 Milyar

TL'dir. Bu para ile ne yapılabilir diye bir soru akla gelebilir. **75 tane Kaçak Ak-saray yapılabilecek kadar büyük bir paradır.** Bu parayı nüfusa, yani 76 milyona bölersek 5000 TL eder. **Bu şu demektir. AKP iktidarı açık bütçeler yolu ile milletimizin her ferdinden 5000 TL kanun ve devlet zoru ile almıştır.**

Laik eğitim ve DENK bütçe bir toplumun yaşaması ilerlemesi ve en önemlisi dünya üzerindeki devletlerle mücadele ederek yüksek çıkarlarını koruyabilmesi için gerekli sadece iki temel şarttır. Ne yazık ki Ormanlarımız da 14 Mayıs 1950 tarihinde başlayan gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet uygulamalarından kendisine düşen tecavüze maruz kalmaktan kurtulamamıştır.

Bütçesinin ve parasının değerini koruyamayan bir siyaset ormanını da koruyamamıştır. Orman tesisleri yıkılarak ağaçlar kesilerek saraylar kurulması önlenemmiştir.

Dost acı söyler.

(1) Atatürkçülük: Genelkurmay Başkanlığı Yayınları 1982 Ankara.

Başkanlık Sistemi

Hasan İKİZER

Bir toplantıdan çıkmış Kızılay'a doğru yürüyordum. Niyetim metroya binip eve gitmekti. Tam karşımda gençten iki kişi TV kamerasıyla önümü kestiler. Biri "*Beyefendi, bir konu ile ilgili görüşünüzü alabilir miyiz?*" derken, diğeri kamerayı bana doğru yöneltti. Ben de buyurun dedim. Soru şu idi, "*Başkanlık konusunda ne düşünüyorsunuz?*"

Ben de Türkiye'de Başkanlık konusunun erken olduğunu, Türkiye'nin henüz buna hazır olmadığını, demokrasi, ekonomik durum ve siyasi konjonktürün yetersiz olduğunu, tek meclisli olan uluslarda Başkanlık sisteminin otoriterliği getirebileceği, arkasından diktatörlük ve hatta padişahlık sonucunu dikte edebileceği üzerinde durarak, yasama, yürütme ve yargının bağımsız olması gerektiğini ve basının özgür olarak çalışabilmesi gereği üzerinde durarak açıklamalarda bulundum. Sözümü bitirir bitirmez, derhal arkasından ikinci soru geldi, "*Peki başkanlık sisteminin ABD'de, Fransa'da, Meksika'da, Arjantin'de ve benzeri ülkelerde uygulanmakta olduğu, Türkiye'de neden olamayacağı*" soruldu. Ben ise bu memleketlerin çoğunda çift meclis olduğu, meclisin yanında senatonun bulunduğunu, meclisten geçen yasaların senatolarda tekrar görüşüldüğünü, düzeltme ve kontrollerinin yapılarak değişik siyasi parti yetkilileri ve milletvekillilerinin ona göre görüşleri alınarak

kararlaştırıldığını, her iki mecliste yasa tasarılarının kanunlaşmadan önce enine boyuna tartışıldığını, uzun görüşmelerden sonra uygun görülen yasa tasarılarının daha sonra kanunlaşabildiği üzerinde durarak düşüncelerimi ifade ettim.

Türkiye'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın muhtarları toplamış olduğu Cumhurbaşkanlığı sarayında bir muhtarın Cumhurbaşkanına neden Başkanlık üzerinde durduğuna ilişkin sorusuna şu ifade üzerinde durarak yanıt vermiştir; "*Başkanlık sistemi genlerimizde vardır.*" Yani eskiden beri ta Osmanlı'dan gelen bir durum olduğunu ve bugünlere kadar gelindiğini, şimdilerde de neden bu sisteme geçilmesin diye dileklerini belirtmiş olmaktadır. Çanakkale'deki Tıp Bayramı'nda Cumhurbaşkanı Erdoğan "*Siyasi bölünmüşlük ve çekişmelerin kurumlar arasındaki uyumsuzluğunu defalarca yaşadık. Bunu çözümlenin yolu bana göre Başkanlık sistemi*" diye konuşmuştur.

Anayasa'nın değiştirilmesi istemleri de demokratik bir yapıdan otoriter bir sisteme geçilmesi, tek meclisin olduğu siyasi bir sistem, meclise ve Başkanlığa dayalı olarak her türlü harekete sahip çıkmak, hatta yazılı ve sözlü medya üzerinde baskı yaparak susturmak, ayrı ve bağımsız olması gereken yasama, yürütme ve yargı üzerinde de hâkimiyet kurarak tek söz sahibi bir Başkanlık yürütmek amacı taşımaktadır. Parlamenter

bir sistem terk edilerek Başkanlık sistemine geçilmek istenmektedir. Böyle bir durumda Başbakan dahi tüm yetkilerinden uzaklaştırılmakta, tek yetki başkanda toplanmaktadır.

Atatürk'e padişahlık, başkanlık teklifinde bulunmuşlardı. Mustafa Kemal Atatürk "Asla böyle bir şey düşünmem. Böyle bir sistem bize uygun değil. Padişahlığın ülkeyi nereye getirdiğini gördük. Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlığı birleştirmek ise gelecekte büyük sakıncalar yaratabilir" şeklinde konuşmuştur.

Sorular ve yanıtlar bitip ayrılmak üzere iken gençlere hangi TV kanalına konuştuğumu sorup öğrendim. Akşam haberlerinde vereceklerini ümit ederek ve konuşmamı dinlemek istediğimi belirterek yanlarından ayrıldım. Her ikisi de kıvrılarak gittiler. Akşam eve gelince ilgili TV kanalını açarak haberleri dinlemeye koyuldum. Eşim ilgili TV kanalında haberleri dinlediğimi görünce hayretle sordu "Hayrola? Bu kanalla haber dinlemezdin sen" dedi. Ben de Başkanlık konusu hakkında yapmış olduğum konuşmamı vereceklerini söyledim, eşim gülmeye başladı. Sonunda "Bu kanal senin konuşmanı hiçbir zaman vermez" deyip gerekli açıklamayı yapınca, kanalı değiştirip başka kanala geçtim.

Kır baykuşu

Asio flammeus
(Pontoppidan, 1763)

Yrd. Doç. Dr. Nuri Kaan ÖZKAZANÇ

SİSTEMATİKTEKİ YERİ:

Takım: Strigiformes
(Gece Yırtıcıları)

Familya: Strigidae (Baykuşgiller)

Tür: *Asio flammeus*
(Pontoppidan, 1763) (Kır Baykuşu)

Ing : Short-eared Owl

Alm : Sumpfohreule

Frn : Hibou des marais

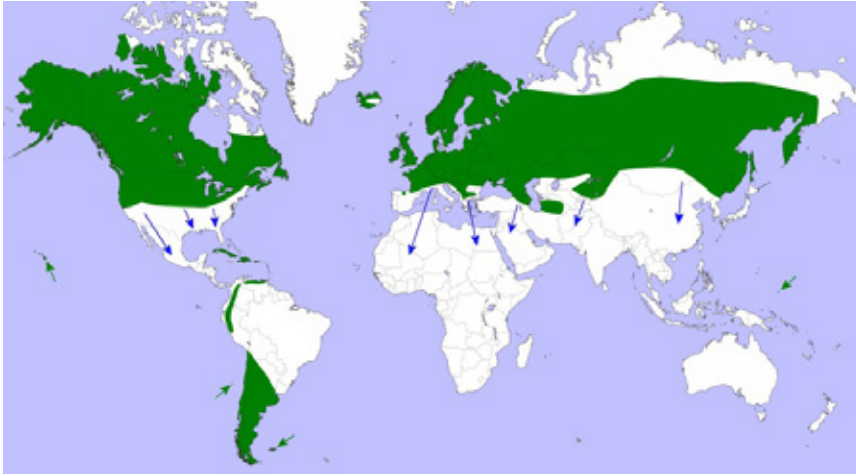
Statüsü:

IUCN kırmızı listesinde LC (düşük risk) statüsünde sınıflandırılmış bir baykuş türüdür.

Morfolojisi:

Orta büyüklükte bir baykuş türü olan kır baykuşunun dişileri erkeklere göre biraz daha iri yapıdadır. Ortalama boyları 34-43 cm, kanat uzunluğu 29-35 cm, ağırlıkları 206-475 gram arasındadır. Kanat açıklıkları ise 85-110 cm arasında değişmektedir. Büyük başı, iri gözleri, kısa boynu ve geniş kanatları ile hemen fark edilebilmektedir. Görünüş olarak birbirlerine benzeyen erişkin erkek ve dişilerin baş ve sırt tüyleri pas sarısı renkte olup, bunların üzerlerinde boyuna siyah-kahverengi çizgiler vardır. Tepe kısmı siyahtır. Omuz ve büyük kanat üstü örtü tüyleri açık kahverengi olup, üzerlerinde bulunan boyuna ve enine lekeler belirgindir. Göğüsün üst kısmında belirgin çizgiler vardır.

Yayılışı:

Göçücü ve gezici bir kuş türü olan kır baykuşu, dünya üzerinde oldukça geniş bir yayılış alanına sahiptir. Birkaç bölge hariç tüm Avrupa'da, Kuzey Amerika'nın tamamında, Orta Amerika'nın küçük bir kısmı ile Hawaii adalarına kadar Güney Amerika'da ve Orta Asya boyunca Uzak Doğuya kadar yayılış yapmaktadır. Türün Orta Avrupa, Finlandiya, İsveç ve Norveç'ten de zaman zaman kışlama kayıtları gelmektedir. Avrupa'da Britanya Adaları, Orta ve Doğu Avrupa, Güney Rusya, Orta Asya ve Kuzey Amerika'nın orta bölgeleri için yerli kuş türü, daha kuzeyde ise yaz göçmeni olarak görülmektedir. Göçmen olan kuşlar kışı Güney Avrupa, Kuzey, Afrika ve Güney Asya'da geçirirler. Akdeniz'de ülkelerinden Sudan, Habeşistan, Somali, Güney Arabistan'a kadar olan bölgede kışlayabilmektedir.

Türkiye'de Marmara, İç Ege, Orta Anadolu bölgeleri ile Akdeniz bölgesinin kıyı bölgelerinde kışlamaktadır.

Yaşam Alanları:

Açık düzlükler veya tepelik yerlerde yaşasa da esas olarak bataklık bölgelerde yaşamayı tercih etmektedir. Kuzey bölgelerde tundralarda bulunmaktadır. Zaman zaman sığ ve küçük göllerin ya da göletlerin çevresinde de görülmektedir.

Besinleri

Besinlerini küçük memeli hayvanlar oluşturmaktadır. Özellikle fareler en çok tercih ettiği ve avladığı memeliler arasında yer almaktadır.

Karın kısmı açık pas sarı hatta beyaz renkte olup, bu kısımdan başa doğru gidildikçe genişleyen, karna doğru ise daralan boyuna çizgiler bulunmaktadır. Dış veksilumlarda büyük beyaz benekler bulunur. El uçma tüyleri pas sarsı renkte ve üzerleri koyu enine çizgilidir. Kuyruk tüyleri açık pas rengi ya da beyaz renktedir. Bu tüyler üzerinde düzgün olmayan koyu renkli-siyah enine bantlar vardır ve uçları siyahtır. Uçuş sırasında uzun kanatları, kısa ve çizgili kuyruğu ortaya çıkar. Bu hali ile tıknaz bir görünüm sergiler.

Gözleri ve gagayı çevreleyen yüz peçesi kirli beyaz renktedir. Çene belirgin olarak beyazdır. Gagaları kısa, güçlü yapıda, uç kısmı çengel şeklinde olup, kemik sarısı ya da daha açık sarı renktedir. Gözler soluk kükürt sarısı renkte olup, gözler etrafında siyah kahverengi bir hale vardır. Kulak tüyleri çok kısa, genellikle yatık ve 2-4 adet tüyden oluşmaktadır. Bacakların alt kısmı ve ayaklar çok sık sarı-beyaz tüylerle kaplıdır.

Fare yanında sincap, sıçan, avurtlak, gelengi, tavşan ve su sıçanları avladığı memeliler arasında yer almaktadır. Avları olan memeli hayvanları bulmadığı durumlarda böcekler, kuşlar ve kurbağalar ile beslenmeye başlarlar.

Biyolojisi:

Diğer baykuşların aksine kır baykuşu yuvalarını yumuşak, kumsal toprakta, sık otlar arasına fincan şeklinde yaparlar. Yuvaları erkek bireyler yaparlar. Dişi bireyler ise yuvanın içini yün, kıl, tüy, yosun gibi yumuşak maddeler ile kaplarlar. Çiftleşmenin ardından dişiler bu yuvalara 6-8 adet yumurta koyarlar. Yumurtlama dönemi güney yarı kürede Eylül ayında başlarken, kuzey yarı kürede Mart-Haziran aylarına denk gelmektedir. Yumurtalar 4 haftalık bir kuluçka döneminden sonra açılır. Kuluçkayı büyük ölçüde dişi kuş yatar. Erkek kuş ise yuvanın güvenliği ile dişinin beslenmesi görevlerini üstlenir. Yumurtadan çıkan yavrular çok çabuk gelişirler. Yeni yavrular 12 gün sonra yuvada dolaşmaya, 20-25 günlük bir yavru bakım döneminden sonra da uçmaya başlarlar. Gençlik tüyleri 4. haftadan sonra

dökülür. Eşeyssel olgunluğu iki senede ulaşırlar. Doğada ortalama 13 yıl yaşayan bireyler bulunmaktadır.

Tek eşli olan kır baykuşları sezonluk çiftleşmeler yaparlar. Üreme mevsimi dışında ortak tünelerde toplandıkları gözlenir. Bu tünelerde sayıları bazen 200'e kadar ulaşabilmektedir. Kur yapma ve yuva koruma bu türde çok gelişmiştir. Erkekler kur yapma döneminde

ritmik ve sert kanat vuruşları ile gezerlerken sık sık hızlı bir şekilde yerden 200-400 metre yüksekliğe çıkarlar. 2-6 arası kanat vuruşu ile yükselen erkek kuş, 1-2 saniye de hızla yere doğru iniş yapar.

Genellikle geceleri aktif olsalar da gün batımından yaklaşık olarak 30-60 dakika önce aktifleşirler. Her ne kadar gece yırtıcıları familyasına dahil olsa da gündüzleri alçaktan süzülerek uçabilirler. Özellikle üreme dönemlerinde bazı bireylerin gün boyu aktif oldukları görülmektedir. Düzensiz kanat çırpışlarından dolayı uçuşları karakteristik olarak yumuşaktır. Çoğu zaman uçuş şekilleri güveler ya da yarasaların uçuşlarına benzetilir. Göç sırasında çok yüksekte uçarlar ve yüksek dağ silsilelerini aşabilirler.

Kır baykuşu genellikle gece avlanmaya başlar ve sabaha kadar bazen ise öğleye kadar avlanmaya devam edebilir. Avlanma sırasında yerden birkaç metre yükseklikte uçarlar ve avlarını

gördüklerinde dalış yaparlar. Yoğun bitki örtüleri üzerinde bir süre uçarlar ve avlarını ararlar. Bu türün tam karanlıkta görme yeteneği yoktur, ancak az bir ışık bile avlarına görmesine yeterlidir. Bunun yanında çok zifri karanlıkta üstün seviyedeki işitme duyuları ile avlarının yerlerini rahatlıkla bulabilirler.

Doğal düşmanlar, yumurta ve yuva hırsızları dışında en önemli

tehditleri karayolu araçları ile uçakların çarpmasından oluşmaktadır. Ayrıca tarım alanlarında kullanılan özellikle kemirgenlere ve sürüngenlere tekili olan pestisidler bu türün tehdit eden önemli etkenlerden bir tanesidir.

Yerel isimleri; akşam baykuşu, bataklık baykuşu, çim baykuşu, çayır baykuşu, düz yüzlü baykuş olarak bilinmektedir.

Yazıda kullanılan tüm fotoğraflar Dr. N. Kaan ÖZKAZANÇ tarafından çekilmiştir

İrkları:

Dünya üzerinde dağılım gösteren farklı ırkı ve alttürleri aşağıdaki gibidir.

- *A. f. ponapensis* Pohnpei, Caroline adaları
- *A. f. sandwichensis* Havai adaları.
- *A. f. cubensis* Küba
- *A. f. domingensis* Hispaniola.
- *A. f. portoricensis* Portoriko
- *A. f. pallidicaudus* Venezuela, Guyana, Suriname, Fransız Guyanası.
- *A. f. bogotensis* Kolombiya, Ekvator, batı ve orta Peru.
- *A. f. suinda* Güney Peru, Bolivya, Paraguay, Güneydoğu Brezilya,
- *A. f. sanfordi* Falkland Adaları
- *A. f. galapagoensis* Galapagos Adaları

Kaynaklar:

Benson, V. S. (1971) The Observer's Book of Birds. Frederick Warne&Co. Ltd. London, England ISBN: 0 7232 0043 2

Ergene, S. (1945) Türkiye Kuşları. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Monografileri, Say:4, Kenan Matbaası, XX + 361s. + 104 Tablo İstanbul.

Hayman H., Hume R. (2005) Kuş Gözlemcisinin Cep Kitabı. Avrupa'nın Kuşları. Kuş Araştırmaları Deneği Yayınları. ISBN: 975-00270-0-0 Semih Ofset, Ankara (Çeviri:Beysler Semizoğlu)

Kızıroğlu, İ. (1989) Türkiye Kuşları (Kırmızı Listede Olanlar ve Buldukları Bölgeler) Orman Genel Müdürlüğü, Eğitim Daire Başkanlığı, Yayın ve Tanıtım Şube Müdürlüğü 314 s. Ankara

Peterson, R., Mountfort. G., Hollom P.A.D. (1972) A Field Guide to the Birds of Britain and Europe. Printed in Great Britain Collins Clear-Type Pres London and Glasgow. ISBN 0 00 212020 8

Turan, N. (1990) Türkiye'nin Av ve Yaban Hayvanları. Kuşlar 2. Kitap. Orman Genel Müdürlüğü, Eğitim Daire Başkanlığı, Yayın ve Tanıtım Şube Müdürlüğü 274 s. Ankara.

TRAKUŞ: <http://www.trakus.org>

The IUCN Red List : <http://www.iucnredlist.org/>

ARKIVE: <http://www.arkive.org>

http://en.wikipedia.org/wiki/Short-eared_owl

<http://www.owlpages.com/owls.php?genus=Asio&species=flammeus>

<http://www.hbw.com/species/short-eared-owl-asio-flammeus>

<http://www.dec.ny.gov/animals/7080.html>

“ANIT ÇINAR GAZETECİ” Cüneyt ARCAYÜREK Uğurlandı.

İyigün PULAT

Duayen Gazeteci Cüneyt ARCAYÜREK uzun süreli gazetecilik, olgu, bilgi iletişimcilik ve yorumculuğunu Ankara’da sürdürüyordu.

2015 Mart ayı ortalarında son yazısını “Dönüş tarihi belli olmayan izne çıkıyorum” diyerek iletmişti.

Sanki dönüşün olamayacağını sezmiş olmalı. Sonsuzluğa yürüdü. “Cumhuriyet Okurları” ve “Cumhuriyet Yurttaşları” onu, o yüce çınarı; özlem ve saygılarla sonsuza uğurladılar.

Ankara Maltepe Camii’nde düzenlenen uğurlamada; Cumhuriyet Gazetesi yöneticileri ile çok sayıda gazete yayıncı ve emekçileri ile okuyucular uğurlama töreninde bulundular.

Katıldığım törende tanıyabildiğim gazeteciler, siyasetçiler oldu. Cüneyt Abinin eşi Esin ARCAYÜREK, Gazete Ana Yönetmeni Can DÜNDAR, Cumhuriyet Vakfı ve Gazete Sahibi Erkan EZİNÇ, yazar Milletvekili Mustafa

BALBAY, Tuncay ÖZKAN, Utku ÇAKIRÖZER, yayıncılar, yazarlar Mehmet HABERAL, Hasan CEMAL, Mete AKYOL, Emin ÇÖLAŞAN, Altan ÖYMEN, Güldal MUMCU, Enis BERBEROĞLU, Altan TAN, Nihat GENÇ, Kani BEKO, Emre KONGAR, Erdem GÜL, Güray ÖZ, siyasal ortam yürütücüleri Kemal KILIÇDAROĞLU, Deniz BAYKAL, Levent GÖK, Özgür ÖZEL, Çankaya Belediye Başkanı Alper TAŞDELEN.

Maltepe Camii avlusunda yapılan uğurlamada saygı ile yapılan anmadan sonra Cüneyt Abi cenaze aracı ile saat 13:30’da Gölbaşı’na iletmek üzere uğurlandı.

Orman'a Ağıt

Dr. Nurettin ELBİR

4 Nisan 2015/ Ankara

Ağlama gelincikler
Arkamda!
İz bırakmasın
Gözyaşların goncalarında!
Sana
Sarıçamları bıraktım
Kaçkarlarda,
Ardahan'da,
Ormanda! ...

Ağlama kardelenler
Arkamda!
Donmasın
Pembe dudakların
Bahar gelmeden
Dağlarda!
Sana
Ulu karaçamı bıraktım;
Tanrıya yakaran,
Cehennemderede ,
Toroslarda
Mersin'de!

Ağlama, Rhododendron*
Arkamda,
Dökülmesin
Mor, beyaz kirpiklerin
Toprağal!
Sana
Kayınları bıraktım,

Gökнарlarla
Göge ulaşan;
Otingo'da,
Saçınka'da,
Artvin'de!

Ağlama Nilüferim
Arkamda!
Solmasın çiçeklerin
Görmeden
Altınbaşlı ördekleri
Sonbaharda!
Sana
Salkım söğütleri bıraktım,
Suyla öpüşen
Longozlarda,**
Demirköy'de
Ormanda!

Ağlama
Tarih çınarım
Arkamda
Anıt olmuşsun;
Kızıksa'da ,***
Manyas'ta
Meydanda!
Sana
Ormancılar bıraktım
Arkanda;
YEŞİLE TAPAN !!!

* Rhododendron =Orman gülü

** Longoz = Irmak yatağındaki göllenmiş sular

*** Kızıksa = Manyas gölü batısında bir köy

Turkish Journal of Forestry yayında...

Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi tarafından 2000 yılından itibaren yayınlanan "Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi", yayın hayatına **Turkish Journal of Forestry** (*Türkiye Ormanlık Dergisi*) adıyla devam etmektedir.

Turkish Journal of Forestry, orman mühendisliği, orman endüstri mühendisliği, yaban hayatı ekolojisi ve yönetimi, peyzaj mimarlığı ile ilgili özgün araştırma makaleleri yayınlayan kaliteye odaklı hakemli bir dergidir. Araştırma makalelerinin yanında araştırma notları ve derleme çalışmalar da yayınlanmaktadır. Derginin yayın dili İngilizce ve Türkçe'dir. Hem basılı hem de çevrimiçi (online) olarak yılda iki sayı yayınlanmaktadır.

Aşağıda verilen bağlantıdan dergi sayfalarına ulaşılabilir.

Dergi web adresi: <http://edergi.sdu.edu.tr/index.php/sduofd>

eposta: ofdergi@sdu.edu.tr

ISSN: 1302-7085
e-ISSN: 1309-2111

TURKISH JOURNAL OF FORESTRY

TÜRKİYE ORMANCIK DERGİSİ

Year: 2015 Volume: 16 Issue: 1
Yıl: 2015 Cilt: 16 Sayı: 1

TOD Eskişehir Temsilciliği Etkinlikleri

13 MAYIS 2015 ÇARŞAMBA

Sonhaber

Çatacık'ta doğa yürüyüşü

Türkiye Ormancılar Derneği Eskişehir Temsilciliği tarafından organize edilen, Kanseriye Yaşam Derneği başkanı ve üyelerinin katılımı ile gerçekleştirilen Çatacık Ormanları Doğa Yürüyüşü Etkinliği, yapıldı. Etkinliğe katılan Kanseriye Yaşam Derneği başkanı ve üyeleri, etkinliğin kendileri açısından çok anlamlı ve değerli olduğunu, etkinlik sayesinde doğa ve ormanla buluştuklarını, doğadaki uyanış ve canlan-

manın, yeşilin, kuş ve su seslerinin kendilerini çok etkilediğini, moral bulduklarını, Türkiye Ormancılar Derneği'nin varlığından haberdar oldukları için mutlu olduklarını belirterek çok teşekkür etti.

Türkiye Ormancılar Derneği Eskişehir Temsilcisi İlkey Yıldırım, bu tip etkinlik ve faaliyetlerin artarak devam edeceğini tüm Eskişehir halkına ve doğaseverlere duyurdu.(HM)

Çatacık'ta moral buldular

► Kanseriye Yaşam Derneği üyeleri, Türkiye Ormancılar Derneği Eskişehir Temsilciliği tarafından düzenlenen etkinlikte bir araya gelerek Çatacık ormanlarında doğa yürüyüşü gerçekleştirdi. Dernek üyeleri etkinliğin kendileri açısından çok anlamlı ve değerli olduğunu, etkinlik sayesinde doğa ve ormanla

buluştuklarını, doğadaki uyanış ve canlanmanın, yeşilin, kuş ve su seslerinin çok iyi geldiğini aktardı. Dernek üyeleri, Türkiye Ormancılar Derneği'ne teşekkürlerini iletti. Türkiye Ormancılar Derneği Eskişehir Temsilcisi İlkey Yıldırım, bu tip etkinlik ve faaliyetlerin artarak devam edeceğini ifade etti. ► HM

13 MAYIS 2015 ÇARŞAMBA

Anadolu

Çatacık'ta moral buldular

TÜRKİYE Ormancılar Derneği İl Temsilciliği tarafından organize edilen, Kanserle Yaşam Derneği'nin de katılımıyla Çatacık Ormanlarında doğa yürüyüşü yapıldı.

Etkinliğe katılan Kanserle Yaşam Derneği başkan ve üyeleri, etkinliğin kendileri açısından çok anlamlı ve değerli olduğunu söyledi. Etkinlik sayesinde doğa ve ormanla buluştuklarını, moral bulduklarını ifade eden dernek üyeleri Türkiye Ormancılar Derneği'ne teşekkür etti. Türkiye Ormancılar Derneği Eskişehir Temsilcisi İlkay Yıldırım, bu tip etkinlik ve faaliyetlerin artarak devam edeceğini tüm Eskişehir halkına ve doğaseverlere duyurdu. ■HM

13 MAYIS 2015 ÇARŞAMBA

SEHİR

ÇATACIK'TA DOĞA YÜRÜYÜŞÜ

Türkiye Ormancılar Derneği Eskişehir Temsilciliği tarafından organize edilen, Kanserle Yaşam Derneği başkan ve üyelerinin katılımı ile gerçekleştirilen Çatacık Ormanları Doğa Yürüyüşü Etkinliği yapıldı.

Anlamlı etkinlik

Etkinliğe katılan Kanserle Yaşam Derneği başkan ve üyeleri, etkinliğin kendileri açısından çok anlamlı ve değerli olduğunu belirtti. Üyeler etkinlik sayesinde doğa ve ormanla buluştuklarını söylediler.

Teşekkür etti

Doğadaki uyanış ve canlanmanın, yeşilin, kuş ve su seslerinin kendilerini çok etkilediğini, moral bulduklarını, Türkiye Ormancılar Derneği'nin varlığından haberdar oldukları için mutlu olduklarını belirterek çok teşekkür etti.

Sakarya

'Havva Ana' ve diğeri ne istiyor?

Üyemiz Prof. Dr. Erdoğan Atmış'la Gazeteci Yonca Poyraz Doğan'ın yaptığı ve İngilizcesi Today's Zaman Gazetesinde yayımlanan söyleşinin Türkçesini Orman ve Av Dergimizde yayınlıyoruz...

2012 yılı baharında Sinop, Gerze'de başlayan bir yolculuğa çıkmış, Amasra ve Bartın'a doğru yola devam etmiş; bölge halkı, eylemciler, uzmanlar, yetkililerle görüşmüş ve geriye kocaman sorularla, biraz da hüznle dönmüştüm:

- Bu güzellikler gerçekten yok mu olacak?
- Neden yöneticiler ve/ya iş insanları, halkın makul ve mantıklı nedenlere dayanarak şiddetle karşı çıktığı projeleri illa ki empoze etmek isterler?
- Nasıl olur da üniversitelerin, yerel halkın, uzmanların bunca bilgi birikimi ve araştırmaları göz ardı edilir?
- Yöre halkını ne jandarma ne tehdit yıldırılmış; başka güçler yıldırabilir mi?
- Medya bu sesleri neden duyurmaz?

Sonuçta birkaç yazı yazdım (1 Nisan 2012, 8 Nisan 2012) ve aktivist Pınar Aksoğan ile beraber Açık Radyo'da termik santrale karşı direnen bölge halkının kararlılığını anlatmaya çalıştık. Hatta 2013'te de Çılgın Projeler Konferansı'nda bir panele katılmış ve bu haberleri

yapma konusunda ana akım medyanın neden sınıfta kaldığını anlatmıştım...

Direnişler hiç bitmedi ancak alternatif medya hariç, genel medyada pek yer almadı. İstanbul'daki Gezi olayları bile adeta birden bire patlamış gibiydi çünkü öncesinde Anadolu'da HES'lere karşı süren direnişler gündeme çıkarılmıyordu.

Bu haftaki söyleşimde Bartın Üniversitesi öğretim üyesi ve aktivist Erdoğan Atmış, hem Yeşil Yol'a karşı çıkışı, hem daha öncesini, hem HES ve termik santral gibi projelerin nasıl "siyasi" olduğunu ve bu işlerin ekonomi-politiğini anlattı.

2012'de bölgedeki araştırmamda katkıları büyük olan Atmış, bu defa da aklımdaki pek çok soruya yanıt verdi:

Rize ve Artvin protestoları neden şimdi öne çıktı ve duyuldu?

Aslına bakarsanız hükümetin -- devlet de diyebiliriz -- doğa yıkımına dayanan ekonomik büyüme politikalarına karşı tepkiler Gezi protestolarından önce başladı. Hatta Gezi, Anadolu'daki bu birikiminin daha büyük bir toplumsal tepki olarak İstanbul'a yansıması olarak görülebilir. Gezi'den önce de Anadolu'nun her yerinde HES'lere karşı mücadele vardı. Antalya'da, Muğla'da, Kastamonu'da, Bartın'da, Artvin'de, Rize'de yapılanları örnek verebilirim. Yöre halkı; hem ÇED

Fotoğraf: Sıtkı ERAYDIN

Halkın Katılımı toplantılarını yaptırılmayarak, hem ÇED izni çıkmış HES'lerin yapımını durdurmak için iş makinelerinin önüne yatarak, HES ve termik santral sahalarında nöbet çadırları kurarak ve olumlu çıkan ÇED kararını iptal için mahkemeye taşıyarak bu mücadelesini sürdürüyordu. Başlangıçta nehir tipi HES'ler konusunda çok şey bilinmiyordu. Özellikle bazı HES'lerin inşasından sonra yaptığı zararların gözle görülmesi ve vaat edildiği gibi HES'lerin yöre halkına gençler için yeni iş imkânı sağlamadığının anlaşılması tepkileri artırdı. İnsanlar; hem geleneksel yaşamlarının bozulacağını, hem de doğanın bir daha geri kazanılmayacak şekilde yok edileceğini anladılar. Nehir tipi HES'ler ülke gündemine bu kadar girmeden önce, 10-15 yıl önce, HES'leri yenilenebilir enerji olarak bilen bizler de bu yıkımlarla HES'lerin gerçek yüzünü görmüş olduk.

Rize'de olanları anlatır mısınız?

Rize'de Çamlıhemşin'de insanlar Samsun'dan Artvin'e kadar bütün yaylaları birleştirerek bu yaylaların doğasını değiştirecek 2600 km uzunluğundaki "Yeşil Yol" projesinin iptalini istiyorlar. Orada yola da ihtiyaç yok. Bölgeyi turizme açmak için uygulandığı söylenen bir proje. Oysa bölgeyi turizme açmak için bütün yaylalara 1990'lı yıllarda yol yapıldı zaten. Doğu Karadeniz'de denizi doldurdular otoyol yaptılar, akarsuların üzerine de HES yaparak kelepçe altına aldılar ve aşağıda yapılacak proje kalmadı şimdi sıra 3000 metreyi kuşatmaya geldi. Şimdi mevcut yollar 7 metreye genişletilirken, yaylalar arasında da aynı genişlikte yeni yollar yapılmak isteniyor. Bu yollar yaylacılara ve yayla turizmine

hizmet etmekten çok yaylalardaki potansiyel maden sahalarına ve enerji yatırımlarına ulaşımı sağlayacak veya kolaylaştıracak bir yol gibi görünüyor.

Asıl niyet yayla turizmini geliştirmek olsaydı...

Eğer asıl niyet yayla turizmini geliştirmek olsaydı ne yapılıyor olurdu?

Avrupa'daki örneklerden yararlanılabilirdi. İsviçre ve Avusturya'da yüksek yerlere ulaşımı sağlamak için raylı sistemler ya da teleferikler kuruluyor. Bunları yıllar önce, 1990'lı yıllarda önerdik ama tek yapılan yaylalara yol inşa etmek oldu. Bu yollar yaylacılığı bitirdi, yaylalarda evler, şehirler oluştu. Bu bölgeler gününbirlik sayfiye alanlarına dönüştü ve şehirler nasıl çarpık yapılaşıyorsa, yaylalara da aynı şey yapıldı. Aşağıda nasıl kirlenme varsa dünyanın çatısı olan yaylalar da kirlentildi. Yaylalardaki bu kirlenme aslında kentlerin daha da pislenmesine yol açacak. İşte insanlar bunun için itiraz ediyor. Yeşil Yol denen proje şimdiye kadar hayatta kalabilen yaylaların da yok oluşu demek.

Anadolu'da ilk protestolar ne zaman başladı?

2008 yılından sonra Doğu Karadeniz'de başladı. Trabzon, Rize ve Artvin'de çok sayıda nehir tipi HES projelendirilmiş. Bir akarsu üzerinde çok sayıda HES yapılmak isteniyor. Rize ve Artvin'de yoğun tepkiler oldu. Trabzon'da pek tepki göremedik. Belki bu Trabzon'u sosyal yapısından kaynaklandı. Fakat İdarenin Trabzon Spor

Kulübü'ne de işletmesi için bir HES vermiş olmasını bu ilde tepkileri hafifletmek için kullanılan bir taktik olarak görüyorum. HES'lere karşı yöresel tepkileri bir araya toplamak için "Derelerin Kardeşliği" ve "Karadeniz İsyandadır" gibi farklı topluluklar oluşturuldu. Bu gruplar ve ekoloji avukatları hem toplumsal tepkiyi örgütlemekte, hem de artık ülkemizde göstermelik hale gelmiş ÇED süreçlerinde alınan ÇED olumlu kararlarına karşı mahkemelere dava açılması konusunda yöre halkına öncü oldular. 2011 yılında HES karşıtları Akdeniz, Karadeniz ve Ege bölgelerinden başlayarak yürüyerek Ankara'ya kadar geldiler. "Anadolu'yu Vermeyeceğiz" adını alan bu hareket Ankara'ya sokulmadı. Gölbaşı'nda önü kesildi. Orada kamp kuran eylemciler, kampa yapılan ziyaretlerde HES'lerin vereceği zararları kamuoyuna anlatmaya çalıştılar.

Kastamonu Cide'deki Loç vadisini kurtarmak için yöre halkının yaptığı mücadeleyi burada hatırlatmak istiyorum. Geçen hafta içinde Loç halkının mücadelesini kazandığına ilişkin Danıştay'dan karar geldiğini ve yapılmak istenen HES'in iptal edildiğini duyduk. Fakat itiraz sürecinde köy halkıyla jandarma idare tarafından karşı karşıya getirildiği için, yöre halkından 70 kişiye açılan ceza davaları hala mahkemede devam ediyor. Yani idare itiraz edeni cezalandırmakla tehdit ediyor. Bu tür uygulamaları ülkenin birçok yerinde görmek mümkün.

Anadolu'da benzer mücadeleler termik santrallere karşı da var değil mi?

Evet, Üç tarafı denizlerle çevrili ülkemizin bütün kıyılarına termik santral kurma girişimleri var. Adana'dan İskenderun'a kadar kıyı

şeridinde 17'den fazla termik santral projelendirilmiş durumda. Yörede sürdürülen mücadeleler sonucu, bu termik santrallerin bir kısmının ruhsatları ve ÇED olumlu kararları iptal edildi. Karaman Akçaşehir'de çiftçilik yapılan hektarlarca alanın linyit madeni sahası ve termik santrallere dönüştürülmemesi için Karaman Çevre Platformu mücadele ediyor. Maden çıkarılması için verilen ÇED olumlu kararı halkın açtığı dava sonucu iptal edildi. Çanakkale Biga'da termik santrallere karşı kazanılmış davalar var. Sinop Gerze'de Yeşil Gerze Çevre Platformu'nun verdiği başarılı mücadele sonucu yapılmak istenen termik santralin ÇED süreci ve daha önce verilen diğer izinler iptal edildi. Kısacası mücadele edilirse kazanılıyor. Yöresi için mücadele etmeyenler kaybetmeye mahkûm.

Bütün bunların hükümetin ekonomi politikaları sonucu olduğu konusunu açar mısınız?

Devlet doğayı ve toplumsal yaşamı yok edecek her türlü projenin önünü açıyor. Örneğin, termik santral kurulabilecek ve liman yapılabilecek her kıyıya, 5-6 tane termik santral projesi başvurusunu kabul edebiliyor. Kıyısı olmayan iç bölgelerde ise -- Karapınar Havzası, Soma, Merzifon, Maraş vb. -- yer altındaki değersiz, kalorisi düşük linyit kömürünü kamuoyuna yeni keşfetmiş gibi sunarak şirketlerin termik santral kurması için zemin hazırlıyor.

Kasaya para girsin diye her proje onaylanıyor ancak yenilenebilir enerjinin geliştirilmesi için değil de doğaya ve topluma zararı olacak projeler yapılıyor, neden?

Var olan ya da dünyanın eskitmiş olduğu teknolojiler üzerinden iş yapmak daha kolay. Güneş veya rüzgârdan yararlanmak Türkiye için

yeni bir yöntem. Almanya için yeni değil; Almanya termik ve nükleer santrallerini kapatıyor, yenilenebilir enerjiye yatırım yapıyor. Şu an enerjisinin %27'sini yenilenebilir enerjiden sağlıyor ve 2050'de %100 yenilenebilir enerji hedefliyor. Türkiye'nin yenilenebilir enerjiye geçişi için teknolojiyi geliştirmesine ve bu yönde bir politik iradeye gereksinimi var. Ancak Türkiye'de yenilenebilir enerjiye destek konusunda bir hükümet politikası oluşmuş değil. Türkiye'de rüzgâr santralleri yatırımları için pek çok başvuru var ancak hükümet – yani Enerji Bakanlığı ya da elektrik idaresi – bunlar için alım garantisi vermekten yıllarca uzak durdu. Bu süre içinde termik santral ve HES'lere ve de nükleer santrallere alım garantisi verdi. Elektriğin tek alıcısı var o da devlet; devlet, doğaya ve topluma zararlı enerji yatırım türlerine alım garantisi verirken diğerlerine ya vermiyor ya da geciktiriyor. İkincisi, bu tesisler kurulduktan sonra bunların genel iletim hatlarına bağlanma sorunu var; rüzgâr ve güneş enerjisi üretiminde devlet bu işi üstlenmiyor. Bu arada yenilenebilir enerji konusunda sağlıklı bir politika oluşturulmadığı için ve planlamalar yapılmadığı için, yine hükümete yakın çevrelerin isteğine göre şekillenen yenilenebilir enerji yatırımları var. Bu çerçevede bu yatırımlardaki yanlış yer seçimi nedeniyle özellikle Ege Bölgesi'ndeki tatil yörelerinde rüzgâr santrallerine karşı tepkiler oluşmaya başladı.

Mücadele eden yol alıyor

Bu konuda Amasra'da olanlara bakarak, devlet politikası konusunda örnek verebilirsiniz sanırım...

Evet, Bartın Amasra'da halk Bartın Platformu önderliğinde yıllardır yapılması planlanan termik santral projesine karşı çıkıyor. Halkın tepkilerinin de sonucu termik santral ÇED süreci daha önce altı kez iptal edildi. Yapımcı şirket santrallerin ismini değiştirerek aynı yer için tekrar başvurdu. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bu başvuruları daha öncekilerle ilişkilendirmeyerek kabul etti ve halkın yoğun tepkisine rağmen ÇED raporunu kabul aşamasına getirdi. Buna rağmen süreçteki hukuksuzluklar nedeniyle rapor bakan tarafından bir yıldır onaylanmadı. Fakat bu arada termik santral ÇED süreci bitmediği halde termik santrali ülke elektrik sistemine bağlayacak iletim hattı Enerji Bakanlığı tarafından halkın parasıyla şirket için döşendi. Bunun için ormanlar yok edildi. 50 bine yakın ağaç kesildi.

Yöre halkı HES'lere, termik santrallere mücadelesinde ne kadar başarılı oluyor? Birkaç hassas milletvekili dışında milletvekilleri onların taleplerini meclis gündemine taşıyabiliyor mu? Hukuki olarak sonuç alınabiliyor mu?

Mücadele ederlerse oldukça yol alıyorlar. Her baroda bu işleri takip edip mücadele eden avukatlar var. Ayrıca doktorlar, mimarlar, mühendisler ve eğitimciler var. Bu insanlar mesleki bilgilerini bu mücadelelere gönüllü olarak sunuyorlar. Bu mücadeleler o yörelerde "çevre hareketi" olarak değil de "yaşama sahip çıkmak" adına anlamlı oluyor ve destekçi buluyor. Örneğin Bartın'da Amasra'da yapılmak istenen termik santrale karşı olan mücadele "çevre" adını almadı Bartın Platformu adını aldı. Zonguldak'taki mücadele "Yaşanabilir Zonguldak Platformu" tarafından yapılıyor.

Fotoğraf: Sıtkı ERAYDIN

“Çevre” daha entelektüel bir iş olarak görülüyor; halkın kendini dahil edeceği bir iş olarak görülüyor. Daha önce TEMA ve Greenpeace gibi hareketlerin sahiplendikleri hareketler vardı ancak bu kuruluşlar gördüler ki, bu işleri kendileri sahiplenince yöre insanı uğraşmayı bırakıyor. Şimdi mücadelede çevre örgütlerinden çok, yöre halkı öne çıkıyor. Ulusal ve uluslararası kuruluşlar yine destek oluyorlar – örneğin, Greenpeace Türkiye’de termik santral proje ve mücadelelerini anlatan bir Kara Atlas yaptı. Greenpeace eskiden bölgede ses getiren bir eylem yapar, konu da kamuoyuna Greenpeace eylemi olarak yansırı. Şimdi Greenpeace, Tema, WFF gibi örgütler yine mücadelelerin içinde var. Fakat daha çok yöre halkına destek düzeyinde ve mücadeleler arası koordinasyon sağlama konusunda destekler bunlar. Fakat asıl mücadeleyi yöre insanı yürütüyor. Böylece yöre halkı mücadeleyi daha çok sahipleniyor. Köyde yaşayan

muhtar, yaşlı teyzeler, gençler... Böylece mücadeleler daha uzun soluklu ve başarılı oluyor.

Milletvekilleri de belli oranlarda direnişlerin parçası olabiliyorlar. Eski milletvekillerinden Melda Onur, Karadeniz’i baştanbaşa dolaştı ve termik santral, HES ve madencilik vb. çevreye zararlı projeleri ve yöresel tepkileri Meclise taşımak için yerel mücadele temsilcilerinin siyasi parti grup yöneticileriyle Meclis’te buluştu. Bu günlerde Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, ağaçlar kesilerek maden sahası yapılacak olan Cerattepe için mecliste eylem yaptı ve 24 saat meclisi terk etmedi. Bartın Milletvekili Rıza Yalçınkaya Amasra’daki termik santral konusunda mecliste çeşitli soru önermeleri vererek halkın “Termiksiz Yaşam” mücadelesini TBMM’ye taşıdı. Fakat burada konuyu gündeme getiren milletvekillerinin muhalefet partisi üyesi olması, iktidar partisine

mensup milletvekillerinin bu konularda suskun kalması gerçekten düşündürücü.

Bartın’daki termik santral karşıtı mücadele 2009’dan beri devam ediyor. Bartın Platformu ÇED raporları sürecinde mücadele etti. Süreç içinde raporun olumlu sonuçlanması için bürokratlar üzerine kurulan siyasi baskı sonucu 2014 Haziran’ında ÇED raporu onaylanma aşamasına getirildi. Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce aradan bir yıl geçtiği halde raporu olumlu veya olumsuz anlamda imzalamadı. Bunda; Bartın Platformu’nun Türkiye’de daha önce hiç yapılmayan bir şeyi yapmasının etkili olduğunu düşünüyorum. Bu da raporun askıya çıkarıldığı 10 gün içinde 42 bin farklı itiraz dilekçenin bakanlığa ulaştırılmış olması. Sadece 42 bin dilekçe sahibi değil, bütün Bartın Halkı bakandan Amasra’ya yapılmak istenen Hema Termik Santrali ÇED Raporu’nu iptal etmesini bekliyor.

HES yapılan dere yok oluyor

Siyasi müdahaleler nasıl yapılıyor?

Daha önce de söylediğim gibi Trabzon'da HES süreçlerine çok az itiraz edildiği için şu an onlarca HES işletmeye açıldı ve onlarcasının da inşaatı devam ediyor. Aslında itiraz etmeyenler kaybediyor. İşletmeye açılan HES'lerin verdiği zararları daha sonra herkes görüyor. Bir de projeler yapıldıkça vaatlerin doğru olmadığı görülüyor; örneğin, HES yapılırsa iş imkânları artacak diyorlar ama doğru değil; bir HES'te 4 teknisyen çalışıyor, o kadar. İşsizliğin yoğun olduğu bölgelerde iş vaatlerine kanalar olabiliyor. Yörede tepki gösterilirse sonuçta mahkeme süreci oluyor ve mahkemede kazanımlar elde edilebiliyor. Türkiye'de birçok yerde itirazlar sonucu onlarca HES yapımının iptal edildiğini biliyoruz. Yaşadığım Bartın'da da halkın tepkisi ve mahkemeye gitmesi sonucu iki tane HES iptal edildi. Mahkemede HES projeleri mutlaka iptal ediliyor. Çünkü HES projelerinin son derece gelişmiş hazırlanmış, doğayı talan eden projeler olduğu çok açık. Mücadele etmeyenler kaybetmeye mahkûmlar ve HES'ler sonucunda oluşan olumsuz sonuçlara katlanmak zorundalar.

Ne gibi zararlar oluyor?

İnsanlar HES yapılan dereyi kaybediyor -- onun suyundan tarımda, hayvancılıkta yararlanamıyor; tarım arazileri bu yüzden azalıyor; yaban hayatı susuz kalıyor; ormanlar bu HES'ler için kesiliyor ve ormanın kaybindan doğan zararlar oluyor. Termik santrallere gelince havaya, toprağa ve suya büyük zarar veriyorlar. Oluşan kül atıkları sağlığa son derece zararlı. Termik santrallerin burada

Fotoğraf: Sıtkı ERAYDIN

sayamayacak kadar çok doğaya ve insan sağlığına zararı var.

Kanunlarda ne gibi değişiklikler yapıldı?

En önemlisi 2005 yılında Maden Kanunu ve buna bağlı yönetmelikler değişti. Buna göre ormanlarda ve hatta milli parklarda bile maden araması yapılıyor. Maden derken bu altın, elmas, gümüş de olabilir mermer ya da taş da olabilir; üzerindeki orman değil altındaki taş değerli görülüyor. İnsanlar maden çıkarmak için orman kesimlerini görünce tepki vermeye başladılar.

Siyasi olarak hükümet ne elde ediyor bu projeler sayesinde. Bir kaç bin HES projesi var değil mi? Hükümete faydaları neler?

HES'ler siyasi projeler. Bu projeleri hükümet birilerine dağıttığı zaman onlar aynı zamanda hükümetin destekçisi de oluyorlar. Bir parti mitingi olacağı zaman HES yapılan yerde işletme oradaki işçileri ve halkı mitinge yönlendiriyor. Sadece ana akarsularda değil, onların yan dereleri üzerinde de HES yapılıyor. Bu kendiliğinden akan bir derenin kalmaması demek. Bunların sayısı 5 bine kadar çıkıyor. Ayrıca her bölgede termik santral projesi var; sayı 200'e yaklaşıyor. Türkiye'nin bu kadar enerjiye ihtiyacı olmadığını uzmanlar söylüyor. Ancak hükümet bu projeler sayesinde ekonomik imtiyaz dağıtıyor ve siyasi destek topluyor. Zaten projelerin verildiği isimler her bölgede aynı; projeler hükümeti destekleyen ya da destekleyecek iş çevrelerine dağıtılıyor. İşin ekonomi-politiği de bu... Anayasa Mahkemesi daha önce ormanların yok edilmesini sağlayacak yasaları geri çevirdi. Fakat hükümet bu yasaları tekrar istediği gibi değiştirerek ve bunlara bağlı yönetmeliklerle pek çok projeye izin

vermeye başladı. Eskiden bürokratlar, kanunlar izin vermiyor diye bazı projelere karşı çıkıyordu. Önce bu projelere karşı çıkan bu bürokratlar görevden alınıyordu. Artık kanunlar ve yönetmelikler bu tür projeleri kolaylaştıracak şekilde değiştiriliyor; dürüst bürokratların uygun olmayan projelere itirazlarını dayandırdıkları kanunlar bir bir yürürlükten kaldırılıyor. Bu hükümet döneminde ilgili mevzuat ne yazık ki hukuksuz olarak, toplumun yararına olmayacak şekilde değiştirildi...

7 Haziran seçim sonucunun etkisi

Gezi olayları ve sonra 7 Haziran seçimlerinin devlet politikalarına ne gibi etkileri olabilir?

İnsanların bir araya gelerek gerçek bir toplumsal mücadeleye girişmesi hükümeti sarstı. Aslında Gezi, Anadolu'nun yansımasıydı. 2000'lerin başında insanlar bu tür mücadelelere girmeye çekiniyorlardı ancak artık çekinmiyorlar. 7 Haziran sonrası ortaya çıkan siyasi tablo da bu tür tepkilerin yaygınlaşması için uygun bir atmosfer oluşturuyor. Artık mutlak bir iktidar yok; iktidar sarsıldı. Bu arada medya da değişiyor. 7 Haziran öncesi kayıtsız şartsız iktidarı destekleyen, hiç ummadığımız medya kanalları şimdi Rize'de Yeşil Yol'a, Artvin'de Cerattepe madenine karşı yükselen halk tepkisini haber yapıyor. Oysa daha önce Anadolu'nun tepkisi yok sayılıyordu. Yoğunlaşan bu tepkiler sayesinde yeni oluşacak hükümetin artık bu konuya daha farklı yaklaşabileceğini düşünüyorum. Bu yeni yaklaşım küçük bir revizyondan öte, halkın tepkilerini dikkate alan radikal bir değişim sağlamalı. Doğanın yok oluşuna neden olan madencilik ve enerji projelerinin uygulamaya

koyulmasının artık çok kolay olmayacak. Artık halk tepkisinden doğan o kadar çok bilgi üretildi ki bürokratlar – hükümetin mutlak iktidarı da zayıfladığı için – bu bilgiyi daha rahat kullanabilecekler; eskiden, bürokratlar “biliyoruz ama yapamayız, siyasi baskı var” diyorlardı. Artık sorumluluklarını başkasının üzerine atamayacaklar.

Hiç örnekleri oldu mu?

Terme'de termik santral projesi vardı ve bu projeye karşı gelenlerden biri de AKP'den seçilmiş Terme belediye başkanı oldu; Terme belediye başkanının “*Cumhurbaşkanı dahi istese ben bunu yaptırmayacağım*” diye bir beyanı var. Aynı şey Merzifon, Suluoava'da oldu; ticaret odası başkanları ve AKP'li belediye başkanı termik santrale karşı halkın yanında yer aldı. Ticaret odalarının iktidara karşı durmaları pek mümkün değildir. Fakat Suluoava'da hükümetin projesine karşı görünmeyi göze aldılar. Hem Terme'de hem de Merzifon'daki termik santral projelerine ait ÇED süreçleri Haziran ayı içinde durduruldu. Bu yaşananlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndaki bürokratların 7 Haziran seçimlerinden sonra artık halkın tepkisine kulak vermeye başlamış olmasına örnek gösterilebilir.

Kaynaklar

http://www.todayszaman.com/monday-talk_activist-academic-atmis-black-sea-highway-project-will-further-harm-region_393999.html

http://yoncapoyrazdogan.blogspot.com.tr/2015_07_01_archive.html

SULHİ ŞATIROĞLU'NUN UĞURLANIŞI!...

İyigün PULAT
TOD 1968 No.lu Üye

Cep'e gelen iletiler;

I. "TOD ÜYEMİZ SULHİ ŞATIROĞLU VEFAT ETMİŞTİR. CENAZESİ BUGÜN KARŞIYAKA CAMİİNDE İKİNDİ NAMAZINDAN SONRA DEFNEDİLECEKTİR. BAŞSAĞLIĞI DİLERİZ. Alındı 09.32:07 – 18.06.2015"

II. "TOD SULHİ ŞATIROĞLU'NUN CENAZESİ İÇİN KARŞIYAKAYA GİTMEK ÜZERE SAAT 16.15'TE DERNEK ÖNÜNDEN ARAÇ KALDIRILACAKTIR. Alındı 09.41:44 – 18.06.2015"

III. "OİPDAİBSK – EMEKLİ BAŞMÜHENDİSLERİMİZDEN SULHİ ŞATIROĞLU VEFAT ETMİŞTİR. CENAZESİ 08.06.2015 TARİHİNDE İKİNDİ NAMAZINI MÜTEAKİP ANKARA KARŞIYAKA MEZARLIĞINDA DEFNEDİLECEKTİR. Alındı 13.03:13 – 18.06.2015"

Alıntılardan bilgilendik. Üzüntülendik. Gidiş için bekledik. Saptanan saatte hareket ettik.

Siyah renkli minibüste sekiz kişiydik. Yaşlı abimiz TTKD Başkanı Sayın Yunus Yılmaz ENSARİ'ye ön koltukta yer verildi. Yakın yaş

arkadaşlar Fahri Demirdöğen, Raif Artar, Yaşar İnan, İyigün Pulat, Hayri Özçevik, Mehmet Efendioğlu, Mustafa Sarısoy olarak uygun sürede Karşıyaka Mezarlık Camii'ne ulaştık.

Sulhi abimin ailesi topluca oradaydılar, bacanağı Sırrı Anık kardeş de.

Rahmetle uğurlama, dua ve törenine katıldık. Gidişinin bir anlamda, ağır hastalıktan kurtuluşu olduğu düşüncelerine katıldık.

Sulhi abi ile 1963 yılı yedek subay askerlik dönüşümüzde karşılaşmıştık. Askerlik dönüşü işe girişimizde, amenaşman bölümüne atandık. Memleketim Sındırğı'da olduklarını öğrendiğim rahmet Sadık Ertürk'ün başkan olduğu amenaşman heyetine ulaştım. Sulhi abi oradaydı.

Şimdilerde Türkiye Tabiatını Koruma Derneği Başkanı olan Yunus Yılmaz Ensari büyüğümüz de aynı heyetteydi.

Ertesi yıl 1964'de Sulhi abi de heyet başkanı oldu. Biz de dönem arkadaşım Cemal Gönül'le beraber heyet elemanları olduk. Antalya Bölge Müdürlüğü'nde Antalya Keçiborlu yöresinde amenaşman çalışmaları yaptık. O zamanlar heyet mensupları çadırlarda barınır, aile boyu ormanda olurdu.

Sulhi abimizin eşi ve çocukları ile o ortamda tanışmıştık. Hoş görüşlerle algılandık.

Nasıl geçermiş yıllar...

Sulhi abi, diri, hızlı, çalışkan insandır. İki ay önceye kadar, Derneğe yürüyerek gelir giderdi. Masa arkadaşları ile sıcak ilişkilerle kağıt oynardı.

Sonra kaçınılmaz olaya yakalandığını, çözüm umudu kalmadığını gidişinin yoğun acılardan kurtuluş olduğunu teselli ile öğrendik.

Bizlere, kendisine derin rahmet, ailesine, yakınlarına sabır, sağlık dilemek kaldı.

İçtenlikle dileriz.

Sonsuzluğa Uğurladıklarımız

ERCÜMENT SULHİ ŞATIROğLU
İZMİR – 1924
İ.Ü. ORMAN FAKÜLTESİ – 1950
ANKARA – 08.06.2015

AHMET ATAKAN
İSKENDERUN – 1929
İ.Ü. ORMAN FAK. – 1949
ANKARA – 12.06.2015

YILDIZ YAPICI
DEVELİ – 1936
İ.Ü. ORMAN FAK. – 1961
BODRUM – 18.07.2015

*Sonsuzluğa uğurladığımız üyelerimize
Tanrı'dan rahmet yakınlarına ve meslek
kamuoyumuza başsağlığı dileriz.*

Fotoğraf: Özgür ALAÇAM

TOD - Türkiye Ormancılar Derneği
Tuna Caddesi No:5/8 Kızılay-ANKARA
Tel: 0312.433 84 13 Faks: 433 26 64

www.ormancilarderneği.org

ÜYELİK AİDATLARI için;
Türkiye Ormancılar Derneği
Ziraat Bankası Yenişehir Şubesi
(Şube Kodu: 471)

IBAN
TR250001000471397751395002
(TL Hesabı)

*Hesaplarımıza yapacağınız üyelik
aidatı ve diğer ödemeleriniz için
Türkiye'nin tüm Ziraat Bankası
şubelerinden kesinlikle herhangi bir
masraf alınmayacaktır.*